بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام

آزمون ۱۵ آبان ماه ۱۴۰۵

یازدهم انسانی

تعداد سؤال: ۹۰ | مدت پاسخ‌گویی: ۱۱۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شمارهٔ سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شمارهٔ	تا شمارهٔ	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۲۰	۱۱	۳۰	۲۰
۳	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۶	تاریخ (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جغرافیا (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	فلسفه (۱)	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

ایران توانا
تـــوشـــه ای بـــرای مـــوفقیت

سؤالاتی که با نشان‌گر نهایی مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۲)	علی آزاد، پیمان طیار، علی حسینی‌نوه، سعید رازورز، میثم خشنودی، محمد اسدی، رضا خان‌بابایی
علوم و فنون ادبی (۲)	علی صیدانلو، اعظم نوری‌نیا، سعید جعفری، محمدعلی دولت‌خواهی، محمد نورانی، امیرمحمد حسن‌زاده، احمد فهیمی
جامعه‌شناسی (۲)	ملیکا ذاکری، محیا مالکی، یاسین ساعدی، زهرا هاشمی، عاطفه طاهر، محمدمهدی یعقوبی، عباس خدادادی، سیدپارسا طبائی،
روان‌شناسی	ملیکا ذاکری، نگین مرسلی، فرید هادی، هانا احمدزاده، محمد حبیبی
عربی، زبان قرآن (۲)	محمدرضا سوری، رضا مهدیزاده، محمدفرحان فخاریان، امیرعلی فردین، علی رضی
تاریخ (۲)	یاسین ساعدی، پریسا ایزدی، عباس میرسید، عباس خدادادی، عاطفه طاهر، محیا مالکی
جغرافیا (۲)	فاطمه عزیزی، علیرضا سالمی، عاطفه طاهر، عباس خدادادی، محیا مالکی، مهدی کاردان
فلسفه (۱)	یاسین ساعدی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، موسی سپاهی، پرگل رحیمی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
ریاضی و آمار (۲)	عباس مالکی	محمد بحیرایی	سمیه اسکندری	سجاد سلیمی، امیرمحمد علیپور معصومه صنعت‌کار
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	الهام محمدی	الناز معتمدی	محسن جمشیدی مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی (۲)	امیرحسین کاروین	نگین مرسلی	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	نگین مرسلی، محیا مالکی	محمدصدرا پنجه‌پور	مریم عابدی
عربی، زبان قرآن (۲)	علی رضی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی	وجیهه نجفی مسلم احمدنژاد
تاریخ (۲)	علیرضا سالمی	فاطمه عزیزی	سوگند بیگلری	———
جغرافیا (۲)	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	سوگند بیگلری	———
فلسفه (۱)	یاسین ساعدی	علیرضا سالمی، هادی حاجی‌زاده	سوگند بیگلری	———

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	ملیکا ذاکری
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۲)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها
(ترکیب شرطی دو گزاره، ترکیب دوشرطی)
صفحه‌های ۶ تا ۱۱

۱- گزارهٔ p درست و گزارهٔ q نادرست و r گزارهٔ دلخواهی است. کدام ترکیب شرطی همواره درست است؟ تهیه

۱) $(p \wedge q) \Rightarrow \sim r$
۲) $(p \wedge r) \Rightarrow q$
۳) $(\sim p \vee r) \Rightarrow q$
۴) $(q \vee r) \Rightarrow \sim p$

۲- کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟ تهیه

۱) اگر ۳ عددی اول باشد، آنگاه ۲۵ عددی مرکب است و برعکس

۲) x بر ۳ بخش‌پذیر است، اگر و تنها اگر مجموع ارقامش بر ۳ بخش‌پذیر باشد

۳) اگر $x = 4$ باشد، آنگاه $x^2 = 16$ است و برعکس

۴) شرط لازم و کافی برای اینکه حاصل‌ضرب دو عدد صفر باشد، این است که حداقل یکی از دو عدد صفر باشد.

۳- فرض کنید گزاره‌های زیر را داشته باشیم: تهیه

p: «عدد ۷ یک عدد اول است»

q: «مجموع دو عدد فرد، عددی زوج است»

r: «عدد ۱۵ بر ۴ بخش‌پذیر است»

با توجه به ارزش p، q و r ارزش گزارهٔ مرکب $[\sim (p \wedge q) \vee r]$ کدام است؟

۱) درست
۲) نادرست
۳) هم‌ارز p است.
۴) هم‌ارز $\sim r$ است.

۴- ارزش گزارهٔ $r \Rightarrow ((r \Rightarrow (p \vee \sim q))$ به انتفای مقدم درست است. کدام گزینه ارزش p، q و r را به‌ترتیب از راست به چپ به درستی نشان می‌دهد؟

۱) نادرست ـ نادرست ـ درست
۲) نادرست ـ درست ـ درست
۳) نادرست ـ درست ـ نادرست
۴) درست ـ نادرست ـ نادرست

۵- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام یک ازگزاره‌های زیر همواره نادرست است؟

۱) $(p \vee q) \Rightarrow \sim r$
۲) $(p \wedge q) \Rightarrow \sim r$
۳) $(p \vee q) \Rightarrow r$
۴) $(p \Rightarrow q) \wedge r$

محل انجام محاسبات

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۶- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، کدام یک از گزاره‌های زیر با r هم‌ارز منطقی است؟

۱) $[q \Rightarrow (q \wedge r)] \wedge (\sim p \Rightarrow r)$
۲) $[p \Rightarrow (q \wedge r)] \wedge (q \Rightarrow \sim r)$
۳) $[q \Rightarrow (p \vee \sim r)] \wedge (p \Rightarrow r)$
۴) $[(p \wedge q) \Rightarrow r] \wedge (\sim q \Rightarrow \sim r)$

۷- اگر $p \wedge \sim q \equiv \sim F$ باشند و r گزاره دلخواه باشد، ارزش چند گزاره به r بستگی ندارد؟

الف) $(q \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q$
ب) $(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow r$
ج) $(r \Rightarrow p) \Rightarrow q$
د) $(r \Rightarrow \sim q) \Rightarrow \sim p$
هـ) $(p \Rightarrow r) \Rightarrow q$

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) هیچ‌کدام به r بستگی ندارد.

۸- ستون آخر جدول ارزش‌گذاری مقابل کدام است؟

p	q	$(\sim (p \Leftrightarrow q)) \wedge p) \Rightarrow \sim q$
T	T	?
T	F	?
F	T	?
F	F	?

۱) F T F F
۲) T T T T
۳) F T T T
۴) T F F T

۹- عکس نقیض گزارهٔ $p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$ کدام است؟

۱) $\sim p \Rightarrow (\sim q \Rightarrow \sim r)$
۲) $\sim r \Rightarrow (\sim q \Rightarrow \sim p)$
۳) $(q \wedge \sim r) \Rightarrow \sim p$
۴) $(\sim r \Rightarrow \sim q) \Rightarrow \sim p$

۱۰- اگر گزارهٔ $p \wedge \sim p) \vee ((\sim q \Rightarrow r)$ درست باشد، ارزش کدام گزارهٔ زیر حتماً درست است؟

۱) $p \Leftrightarrow q$
۲) $p \Rightarrow (q \vee r)$
۳) $\sim q \Rightarrow (p \vee r)$
۴) $r \Leftrightarrow \sim p$

محل انجام محاسبات

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

علوم و فنون ادبی (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

پایه‌های آوایی
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۵

۱۱- براساس موسیقی بیت زیر، کدام عبارت جای خالی را به‌درستی پر می‌کند؟

« ... نشاید بُرد کز هر سو که می‌بینم/ کمین از گوشه‌ای کرده‌ست و تیر اندر کمان دارد»

۱) جان منی ۲) بیا با من ۳) در نهایت ۴) جان به در

۱۲- تعداد هجاهای اولین پایهٔ آوایی بیت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) روان‌پرور بود خرّم بهاری / که گیری پای سروی دست یاری

۲) کسی کز عمر بهتر بود پیشم / نبود او هم وفادار آزمودم

۳) به از صبحی تو خَلقان را به هر روز / به از خوابی ضعیفان را به شب‌ها

۴) یکی جام بنمودشان در الست / که از جام خورشید دارند ننگ

۱۳- تعداد و نوع پایه‌های آوایی ابیات کدام گزینه با هم برابر است؟

الف) آسمان در حیرت از بالانشینی‌های ماست / بحر در اندیشه از کار حباب افتاده است

ب) بسیار می‌گفتم که دل با کس نپیوندم، ولی / دیدار خوبان اختیار از دست دانا می‌برد

ج) اشک دوان هر سحری از دلم آرد خبری / هیچ کسی را ز دلم خود خبری می‌نشود

د) ماه است رویت یا ملک، قند است لعلت یا نمک / بنمای پیکر تا فلک مهر از دو پیکر برکند

۱) الف و ب ۲) ب و د ۳) الف و ج ۴) ج و د

۱۴- کدام گزینه از نظر مجموع تعداد هجا (با توجه به تقسیم هجاها به کوتاه و بلند و کشیده) با مصراع زیر یک‌سان است؟

«دل گشت چون دلداده‌ای جان شد ز کار افتاده‌ای»

۱) لغزش مستانه خوش است آبله پیمانه برآ ۲) چشمش بر ابرو افکند باطل کند محراب را

۳) گر خدا بودم ملایک را شبی فریاد می‌کردم ۴) تو بی چشم، شادان جهان نسپری

۱۵- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

۱) رعیّت چو بیخند و سلطان درخت / درخت، ای پسر، باشد از بیخ سخت

۲) بهل تن یک طرف و آسوده شو از درد و درمانش / بشو دل از همه وآنگه نما بر توده سلطانش

۳) از امروز کاری به فردا ممان / چه دانی که فردا چه گردد زمان

۴) ساقی به عشرت کوش در دوران گل / مگذار از کف جام تا پایان گل

۱۶- با توجه به وزن بیت زیر، پایه‌های آوایی کدام گزینه، می‌تواند به‌ترتیب در جاهای خالی قرار بگیرند؟

«سعدی! چو جورش می‌بری، ... دیگر مرو/ ای بی‌بصرا ... او می‌کشد قلاب را»

۱) در آسمان، تشنه‌ام ۲) در بند اویی، زحمت بود

۳) پنداشتم، من رفته‌ام ۴) بیش از این، من ندانستم

۱۷- با توجه به پایه‌های آوایی بیت زیر، به‌ترتیب در خانه‌های «الف»، «ب» و «پ» پایه‌های آوایی کدام گزینه، می‌توانند قرار گیرند؟

«قادری بر هر چه می‌خواهی مگر آزار من/ زان‌که گر شمشیر بر فرقم نهی آزار نیست»

	(الف)		
(ب)			(پ)

۱) هَر چِ می‌خا، زان کِ گَر شَم، آ زا ر نیست ۲) هَر چِ می‌خا، زان کِ گَر شَم، زا ر نیست

۳) بَر هَر چِ می، زان کِ گَر، آ زا ر نیست ۴) بَر هَر چِ می، زان کِ گَر، زا ر نیست

۱۸- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع در مقابل آن به‌درستی مشخص شده است؟

۱) نه وصلت دیده بودم کاشکی ای گل نه هجرانت: نَ وَص لَت دی/ دِ بو دَم کا/ ش کی اِی گُل/ نَ هِج را نَت

۲) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را: جَ وا نی شَم عِ/ رَه کَر دَم کِ / جو یَم زِن دِ/ گا نی را

۳) به شعرت شهریارا بیدلان تا عشق می‌ورزند: بِ شِع رَت شَه ر/ یا را بی دِ لان/ تا عِش ق / می‌وَر زَند

۴) که خود دیدی چه‌ها با روزگارم ناتوانی کرد: کِ خُد دی دی / چِ ها با رو زِ/ گا رَم نا تَ وا / نی کرد

۱۹- هر یک از مفاهیم «توصیف صحنهٔ نبرد، ابراز بی‌نیازی، درخواست بخشش از خداوند، توصیف طبیعت، توصیه به خوش باشی به دلیل گذر روزگار» به‌ترتیب در کدام گزینه آمده‌اند؟

الف) خانهٔ دل ما را از کرم عمارت کن پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی

ب) زمین چو سینه سهراب زیر جوشن برگ فرو نشسته در آن ناوک صنوبر و غان

پ) ایّام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد ساقی به دور بادهٔ گلگون شتاب کن

ت) ز باریدن تیر گفتی ز ابر همی ژاله بارید بر خود و ببر

ث) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست کی طمع در گردش گیتیِّ دون‌پرور کنم

۱) ب، پ، الف، ث، ت ۲) ت، ث، الف، ب، پ

۳) ب، پ، ث، الف ت ۴) ت، ث، ب، الف، پ

۲۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«مرا گه گه به دردی یاد می‌کن که دردت مرهم جان می‌نماید»

۱) مسیحم گر طبیب آید که جز دردت نمی‌خواهم که غیر از زخم پیکانت به دل مرهم نمی‌بینم

۲) چنان از درد خوبان زار گشتیم که بیزاری ز درمان است ما را

۳) حافظ اندر درد او می‌سوز و بی درمان بساز زان که درمانی ندارد درد بی‌آرام دوست

۴) حال درماندهٔ عشق تو نمی‌داند چیست؟ دردمندی که در اندیشهٔ درمان ماند

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

علوم و فنون ادبی (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تشبیه و کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۲۶ تا ۳۴

۲۱- در همهٔ گزینه‌ها به‌جز ... آرایهٔ «تشبیه» به کار رفته است.

۱) شکل ابروی تو نون است ز مشک / حرف دندان تو سینی است ز سیم

۲) بهتر از شمع رُخش می‌افروخت / شمع از رشک رخ او می‌سوخت

۳) دل که ز جان سیر گشت خون جگر می‌خورد / بر سر خوان غمت باز به مهمانی است

۴) پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بت‌خانه‌ها در فرنگ

۲۲- در کدام ابیات به‌ترتیب آرایه‌های «تشبیه گسترده، تشبیه بلیغ اضافی و تشبیه بلیغ غیراضافی» وجود دارد؟

الف) نرگست در طاق ابرو از چه خفته بی‌خبر / زان که جای خواب مستان گوشهٔ محراب نیست

ب) من سرگشته هم از اهل سلامت بودم / دام راهم شکن طرهٔ هندوی تو بود

ج) همچو یوسف بگذر از باد صبحدم / تا شوی در مصر عزت پادشاه

د) در سایهٔ ایوانش اگر راه نیابی / خورشیدصفت بر در و دیوار فرود آی

۱) ج ـ الف ـ د ۲) د ـ ج ـ ب ۳) ج ـ د ـ الف ۴) د ـ ج ـ الف

۲۳- تعداد تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) ای کعبهٔ روی چو مهت قبلهٔ عالم / خالت حجرالاسود و لب چشمهٔ زمزم

۲) خاک صدرش نظیف چون کعبه / آب قدرش لطیف چون زمزم

۳) غبار هستی خود را بشو به زمزم اشک / که محرم است، ازین جامه هر که عریان است

۴) به تلخ و شور چو زمزم کسی که قانع شد / چو کعبه در نظر خلق محترم گردد

۲۴- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) سرو وش در چمن باغ معالی می‌بال / تا جهانی کمر امر تو بندند چو نی (تشبیه/ کنایه)

۲) چو ماه روی تو در شام زلف می‌دیدم / شبم به روی تو روشن چو روز می‌گردید (تشبیه گسترده / تضاد)

۳) دیدی از اخوان چه خواری‌ها عزیز مصر دید / چشم دلجویی نمی‌باید ز اخوان داشتن (کنایه / تلمیح)

۴) یار گندم‌گون جوی نگذاشت در من عقل و هوش / خرمنم را سوخت این گندم‌نمای جوفروش (تلمیح / تشبیه)

۲۵- هر یک از آرایه‌های ادبی «تشبیه، تلمیح، کنایه، تضاد» به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) گر ز مسیح پرسدت مرده چگونه زنده کرد / بوسه بده به پیش او جان مرا که همچنین

ب)اگر از کمند عشقت بروم کجا گریزم / که خلاص بی تو بند است و حیات بی تو زندان

ج) خوشا و خرما آن دل که هست از عشق بیگانه / که من تا آشنا گشتم دل خرم نمی‌بینم

د) مطرب آهنگ بگردان که دگر هیچ نماند / که از این پرده که گفتی به در افتد رازم

۱) ج، د، الف، ب ۲) ب، الف، د، ج ۳) ب، الف، ج، د ۴) ب، ج، الف، د

۲۶- در کدام بیت بیشترین تشبیه بلیغ اضافی به کار رفته است؟

۱) مپرس کشتهٔ شمشیر عشق را چونی / چنان‌که هر که ببیند بر او ببخشاید

۲) در خاک طلب بذر دعا کاشته‌ام / باران اجابت تو را می‌طلبم

۳) خسان خورند بر از باغ وصل او و مرا / ز گلستان جمالش نصیب خار آید

۴) بردی بسا دلی به قد سرو و روی ماه / ما را چو سرو این همه دل‌ها به بار نیست

۲۷- در همهٔ گزینه‌ها به‌جز..... همهٔ ارکان تشبیه وجود دارد.

۱) که صاحب حالتان یک‌باره مردند / ز بی‌سوزی همه چون یخ فسردند

۲) در عشق، چو رودکی، شدم سیر از جان / از گریهٔ خونین مژه‌ام شد مرجان

۳) خود را به آتش غم روی تو سوختیم / چون روزگار سوخته از خام خوش‌تر است

۴) چون مار زخم‌خورده، دل افتد به پیچ و تاب / هرگه که یاد طرهٔ پیچان کند تو را

۲۸- در کدام گزینه تشبیه گسترده یافت نمی‌شود؟

۱) چون صدف در سینه مروارید پنهان کرده‌ام / در دل خود مؤمنم، در چشم مردم کافرم

۲) ماهی تویی و آب من و تنگ روزگار / من در حصار آب و تو در مشت من اسیر

۳) به دنبال خودم چون گردبادی خسته می‌گردم / ولی از خویش جز گردی به دامانی نمی‌بینم

۴) به یوسف تو هزاران عزیز دست به دامان / تو مثل برده‌فروشان به فکر سود و زیانی

۲۹- مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

۱) هر چه به گرد خویشتن می‌نگرم در این چمن / آینهٔ ضمیر من جز تو نمی‌دهد نشان (تجلی خداوند در هستی)

۲) گر کشته ز عشق تو شوم صاحب نامم / ور زنده ز کوی تو روم مایهٔ ننگم (کسب آبرو با کشته شدن در راه عشق)

۳) آن که چون یوسف به نقد جان خریدارش شدم / نیست وزن برگ کاهی در ترازویش مرا (بی‌ارزشی عاشق برای معشوق)

۴) به عزت مردن از بی‌اعتباری زیستن خوش‌تر / چراغ روز را پروایی از کشتن نمی‌باشد (کوته‌نظری)

۳۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

«این زبان چون سنگ و هم آهن‌وش است / وآنچه بجهد از زبان چون آتش است»

۱) دشمن خانگی از خصم برونی بترست / اختیار سر خود را به زبان نسپاری

۲) ما به تردستی زبان خصم کوته می‌کنیم / سبز سازد خار دامنگیر را دامان ما

۳) هین دهان بربند و خامش چون صدف / کاین زبانت خصم جانست ای پسر

۴) به حرف و صوت ز لب برمدار مهر خموشی / که ریخته است بسی خون خلق، تیغ زبان‌ها

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

جامعه‌شناسی (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فرهنگ جهانی
فرهنگ جهانی، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)
صفحه‌های ۱۱ تا ۲۶

۳۱- کدام گزینه بیانگر رابطهٔ صحیح میان «تداوم تاریخی» و «گسترهٔ جغرافیایی» فرهنگ‌ها و عناصر فرهنگی است؟

۱) فرهنگ ژاپن به دلیل تداوم تاریخی بالا، همواره گسترهٔ جغرافیایی وسیعی داشته است.

۲) عناصر فرهنگی، برخلاف خود فرهنگ‌ها، همواره تداوم تاریخی و گسترهٔ جغرافیایی بالایی دارند.

۳) در طول تاریخ ایران، تنها فرهنگ‌هایی شکل گرفته‌اند که هم تداوم تاریخی بالا و هم گسترهٔ وسیعی داشته‌اند.

۴) فرهنگ اینکاها هم‌زمان فاقد تداوم تاریخی بالا و گسترهٔ جغرافیایی وسیع بوده است.

۳۲- به‌ترتیب، موارد « الف، ب و ج» درکدام گزینه صحیح است؟

نهایی

انواع استعمار	ابزارها	ویژگی
---	ب	استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند
نو	---	الف
فرانو	ج	---

۱) مجریان حضور مستقیم دارند. ـ قدرت اقتصادی ـ کنترل بازار و سیاست کشورها

۲) حملهٔ نظامی ـ استعمارگران آشکار و مجریان پنهان‌اند. ـ ابزارهای فرهنگی

۳) استعمارگران و مجریان پنهان‌اند. ـ استفاده از کودتای نظامی ـ ابزارهای سیاسی، نظامی و فرهنگی

۴) استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. ـ حملهٔ نظامی ـ رسانه و فناوری اطلاعات

۳۳- کدام یک از ابیات زیر به طور مشخص بیانگر عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی مطلوب نیست؟

۱) نه افغانیم و نی ترک و تتاریم / چمن زادیم و از یک شاخساریم (اقبال لاهوری)

۲) هر ذرهٔ این خاک گره خورده نگاهی است / از هند و سمرقند و عراق و همدان خیز (کلیم کاشانی)

۳) پس زبان محرمی خود دیگرست / همدلی از هم زبانی بهترست (مولوی)

۴) تار و پود عالم امکان به هم پیوسته است / عالمی را شاد کرد آن کس که یک دل شاد کرد (صائب تبریزی)

۳۴- فرهنگی توانایی دفاع از هویت خود را از دست می‌دهد که...

نهایی

۱) نتواند زمینهٔ گسترش و تحقق ارزش‌ها و هنجارهای خود را در سطح ارتباطات جهان‌شمول فراهم آورد.

۲) نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر دربارهٔ انسان و جهان پاسخ دهد.

۳) نتواند بر اساس عقاید و ارزش‌های خود به نیازهای متفاوت افراد پاسخ دهد.

۴) نتواند روح تعهد را در افراد جامعهٔ خود نهادینه کند.

۳۵- کدام گزینه می‌تواند بیانگر جامعهٔ تغلب باشد؟

۱) مغولان به‌دنبال سلطهٔ فرهنگی خود نبودند.

۲) سلوکیان در ایران به فرهنگ پارس احترام می‌گذاشتند.

۳) قوم یهود گمان می‌برند مورد رشک دیگران‌اند.

۴) ایرانیان باستان از اینکه توسط دیگران ستایش شوند بیزار بودند.

۳۶- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) از نظر برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع یک آرمان اجتماعی برتر است.

ب) در طول تاریخ، جهان‌گشایی و امپراتوری همیشه با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.

ج) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

د) غلبهٔ نظامی به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی منجر می‌شود و همواره گسترش فرهنگی قوم مهاجم را به‌دنبال می‌آورد.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ غ ۲) ص ـ ص ـ ص ـ غ

۳) غ ـ ص ـ غ ـ ص ۴) ص ـ غ ـ غ ـ ص

۳۷- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد در چه صورتی می‌تواند گروه مهاجم را در درون فرهنگ خود هضم نماید و مغولان با اتکا بر چه موردی مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند؟

۱) در صورتی که هویت خود را حفظ کند. ـ قدرت نظامی خود

۲) اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد. ـ فرهنگ غنی خود

۳) در صورتی که هویت خود را حفظ کند. ـ فرهنگ غنی خود

۴) اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد. ـ قدرت نظامی خود

۳۸- در کدام گزینه نوع امپریالیسم به اشتباه جلوی آن نوشته شده است؟

۱) تصرف بازارها و مواد خام کشور دیگر (امپریالیسم اقتصادی)

۲) از بین رفتن مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعهٔ دیگر قرار گرفته است. (امپریالیسم نظامی)

۳) سلطه با اشغال نظامی جوامع ضعیف (امپریالیسم سیاسی)

۴) پذیرش برتری فرهنگی جامعهٔ مسلط توسط قوم مغلوب (امپریالیسم فرهنگی)

۳۹- موفقیت‌های استعمار در دوران اوج خود از چه چیزهایی ناشی می‌شد؟

۱) کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر و اقتصاد صنعتی

۲) پیشرفت در زمینهٔ دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی

۳) پیشرفت در زمینهٔ دریانوردی و استفاده از ابزارهای فرهنگی

۴) هجوم به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر

۴۰- از نظر فارابی «مدینهٔ فاسقه» چه ویژگی‌ای دارد؟

۱) فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن بایکدیگر متعارض است.

۲) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن حق و همسو بایکدیگر باشد.

۳) فرهنگی که عقاید و ارزش‌های آن حق اما هنجار و اعمالش موافق حق نیست.

۴) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

روان‌شناسی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه
(تعریف روان‌شناسی، شناخت چیست، روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی)
روان‌شناسی رشد (تا پایان «عوامل محیطی»)
صفحه‌های ۲۰ تا ۴۲

۴۱- هرکدام از موارد مطرح‌شده به کدام یک از مؤلفه‌های شناخت یا رفتار در تعریف روان‌شناسی مربوط می‌شود؟ نهایی

الف) اعتراض کتبی دانش‌آموز به نمرهٔ امتحان نهایی روان‌شناسی

ب) پس‌انداز کردن بخشی از حقوق ماهانه

ج) لذت بردن از گوش دادن به موسیقی سنتی

د) یادگرفتن دستور پخت یک غذای محلی

۱) شناخت ـ رفتار ـ رفتار ـ رفتار
۲) رفتار ـ رفتار ـ شناخت ـ رفتار
۳) رفتار ـ شناخت ـ رفتار ـ شناخت
۴) رفتار ـ رفتار ـ شناخت ـ شناخت

۴۲- بر اساس سلسله‌مراتب شناخت در نمودار کتاب درسی، اگر فردی در یک شبکهٔ اجتماعی، ویدیوی کوتاهی را مشاهده کند و بلافاصله بدون مکث، درباره محتوای آن در بخش نظرات قضاوت کند؛ اما بعداً متوجه شود که به دلیل سرعت بالای ویدیو، در مرحلهٔ «توجه» دچار گزینش ناقص محرک‌ها شده و برخی جزئیات کلیدی را ندیده است، با توجه به مفهوم «شناخت پایه» و «شناخت عالی»، کدام گزینه، تحلیل دقیق‌تری از این پدیده ارائه می‌دهد؟

۱) از آنجایی که «قضاوت» در سطح «شناخت عالی» و مستقل از خطاهای حسی عمل می‌کند، فرد با استفاده از توانایی استدلال خود می‌تواند خطای مرحلهٔ «توجه» را به‌صورت خودکار در همان لحظه اصلاح کند و قضاوت نهایی معیوب نخواهد بود.

۲) شبکهٔ اجتماعی و تلفن به‌عنوان «بستر شناخت عالی»، مستقیماً روی «استدلال» اثر می‌گذارند و باعث می‌شوند که فرد بدون نیاز به «ادراک» و «حافظه»، مستقیماً از «احساس» به «تصمیم‌گیری» برسد؛ بنابراین خطای توجه، دیگر تأثیری روی قضاوت ندارد.

۳) فرایند «ادراک» (تعبیر و معنابخشی) و «حافظه» (نگهداری تفسیرها) در تراز «شناخت پایه» قرار دارند و دادهٔ ناقص حاصل از «توجهِ» ناقص، پس از ذخیره‌سازی در حافظه، به‌عنوان تنها ورودیِ در دسترس برای «استدلال» و «قضاوت» (شناخت عالی) درنظر گرفته می‌شود؛ ازاین‌رو، حتی اگر استدلال فرد کاملاً منطقی باشد، خروجی نهایی (قضاوت) به‌دلیل ورودیِ ناقص، دچار سوگیری خواهد شد.

۴) «توجه» در پایین‌ترین سطح «شناخت پایه» قرار دارد و تأثیر آن بر مراحل بعدی صرفاً تا سطح «ادراک» باقی می‌ماند؛ به‌محض ورود به «حافظه»، اطلاعات بازنویسی و تکمیل می‌شوند و درنهایت خطای توجه در «تصمیم‌گیری» کاملاً بی‌اثر می‌شود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۳- بر اساس تعریف سلسله‌مراتبی شناخت، کدام گزینه به‌درستی توالی مراحل پردازش اطلاعات، از برخورد با محیط تا دستیابی به سطوح عالی‌تر ذهنی را همراه با تعریف دقیق هر مرحله بیان کرده است؟

۱) احساس (نتیجه تحریک گیرنده‌های حسی توسط محرک) ← توجه (گزینش محرک احساس‌شده) ← ادراک (تعبیر و معنابخشی به محرکِ انتخاب‌شده) ← حافظه (نگهداری تفسیرها) ← تفکر (استفاده از اطلاعات خام حافظه برای استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری)

۲) توجه (تحریک گیرنده‌های حسی و ایجاد حس) ← احساس (گزینش یک یا چند محرک) ← ادراک (نگهداری اطلاعات در محفظهٔ ذهنی) ← حافظه (تعبیر و تفسیر محرک) ← تفکر (شامل قضاوت و حل مسئله)

۳) محرک ← ادراک (همان تحریک اولیهٔ گیرنده‌های گوش و چشم است) ← توجه (فرایند معنابخشی به محرک‌ها) ← حافظه (ذخیره‌سازی) ← تفکر (که صرفاً به حل مسئله محدود می‌شود)

۴) احساس (تعبیر و تفسیر محرک‌های انتخاب‌شده) ← حافظه (گزینش محرک) ← توجه (نگهداری داده‌ها) ← ادراک (تحریک گیرنده‌ها) ← تفکر (شامل استدلال و تصمیم‌گیری)

۴۴- فرض کنید دو مدیر بازاریابی، وظیفه دارند بهترین استراتژی را برای جذب مشتری جدید انتخاب کنند.

مدیر الف: تمام تصمیم‌های خود را صرفاً بر اساس رنگ‌بندی جذاب لوگو، اندازه فونت تبلیغات و تعداد دفعات دیده شدن بنر می‌گیرد.

مدیر ب: علاوه بر ظاهر، به معنا و مفهوم برند، ارزش‌های فرهنگی آن و نیازهای عمیق روان‌شناختی مخاطب توجه می‌کند و سپس دست به انتخاب می‌زند.

بر اساس متن و ویژگی‌های شناخت، کدام تحلیل از عملکرد این دو مدیر، از بقیه عمیق‌تر و دقیق‌تر است؟

۱) هر دو مدیر در نهایت به «شناخت عالی» (حل مسئله و تصمیم‌گیری) رسیده‌اند؛ اما از آنجا که مدیر «الف» بر پردازش ادراکی و مدیر «ب» بر پردازش مفهومی تکیه دارد، مدیر «ب» با صرف‌نظر کردن از مراحل «احساس» و «توجه»، مستقیماً به حافظهٔ معنایی دست یافته و در نتیجه تصمیمش سریع‌تر است.

۲) مدیر «الف» در سطح «ادراک» (شناخت پایه) متوقف می‌شود و هرگز به شناخت عالی نمی‌رسد، زیرا پردازش ادراکی صرفاً مربوط به گیرنده‌های حسی است و ربطی به تصمیم‌گیری ندارد؛ اما مدیر «ب» با پردازش مفهومی، از همان ابتدا وارد شناخت عالی می‌شود.

۳) هر دو مدیر ناگزیر از گذر از تمام سطوح شناخت پایه (از تحریک گیرنده‌ها تا حافظه) هستند؛ اما تفاوت در اینجاست که مدیر «ب» با افزودن ویژگی‌های کیفی و انتزاعی به داده‌های حسی، «پردازش مفهومی» را فعال می‌کند. تصمیم مدیر «ب» کارآمدتر و پایدارتر خواهد بود، زیرا پردازش مفهومی در مرتبهٔ شناخت عالی، برتری آشکاری نسبت به پردازش صرفاً ادراکی دارد.

۴) پردازش مفهومی همواره باعث پیچیده‌تر شدن غیرضروری پردازش می‌شود و در تصمیم‌گیری‌های روزمره، کارایی کمتری از پردازش ادراکی دارد (چون زمان بیشتری می‌گیرد). بنابراین مدیر «الف» اگرچه از سطح پایه فراتر نمی‌رود، اما تصمیمش به‌مراتب کارآمدتر از مدیر «ب» است.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۴۵- هر موقعیت، با کدام روش جمع‌آوری اطلاعات سازگاری بیشتری دارد؟

الف) معلم برای شناخت نگرش دانش آموزان نسبت به امتحان، برگه‌ای شامل سوال‌های مشخص تهیه می‌کند تا هر دانش‌آموز دیدگاه، احساس و افکار خود را در آن بنویسد.

ب) مشاور مدرسه برای شناخت علت اضطراب یاسمن، با او جلسه‌ای برگزار می‌کند. مشاور، ترتیب و نوع پرسش‌هایش را باتوجه به پاسخ‌های یاسمن تعیین می‌کند.

۱) پرسش‌نامه ـ گفتگوی معمولی ۲) پرسش‌نامه ـ مصاحبه

۳) آزمون ـ مشاهده ۴) آزمون ـ گفتگوی سازمان یافته

۴۶- هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم مطابقت بیشتری دارد؟

الف) دوری از پیش داوری هنگام ثبت اطلاعات

ب) سنجش فعالیت‌های مغز هنگام انجام یک فعالیت ذهنی

ج) مشخص کردن ویژگی‌های روان‌شناختی به‌صورت اعداد و ارقام

د) «معتبر بودن»، شرط لازم دستیابی به اطلاعات در این روش

۱) مصاحبه ـ روش‌های مبتنی بر علم اعصاب ـ پرسش‌نامه ـ پرسش‌نامه

۲) مشاهده ـ روش‌های مبتنی بر علم اعصاب ـ پرسش‌نامه ـ آزمون

۳) مصاحبه ـ آزمون ـ آزمون ـ مشاهده

۴) مشاهده ـ روش‌های مبتنی بر علم اعصاب ـ آزمون ـ پرسش‌نامه

۴۷- نگار دانشجوی رشتهٔ روان‌شناسی است و موضوع یکی از تحقیق‌های پایان ترم او به روان‌شناسی رشد مربوط می‌شود. کدام گزینه به عنوان بخشی از مقدمهٔ پژوهش وی در رابطه با مباحث روان‌شناسی رشد صحیح می‌باشد؟

۱) از اصطلاح روان‌شناسی تربیتی نیز به معنای روان‌شناسی رشد استفاده می‌شود.

۲) روان‌شناسی رشد، تغییرات انسان از بدو تولد تا زمان مرگ را مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهد.

۳) مجموعهٔ تغییرات رشدی موجودات زنده در طول زندگی، موضوع اصلی این شاخهٔ روان‌شناسی است.

۴) روان‌شناسی رشد شامل ابعاد گوناگون جسمانی، شناختی، هیجانی و ... می‌باشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴۸- کدام گزینه درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را به‌ترتیب، به‌درستی مشخص می‌کند؟

- عبارت «از لحاظ رشد جسمانی به طور میانگین کودک در ۱۵ ماهگی بدون کمک می‌تواند راه برود» اشاره به عامل وراثتی دارد.

- عوامل وراثتی فقط بر ویژگی‌های جسمانی فرد تأثیر می‌گذارند و در ویژگی‌های رفتاری نقشی ندارند.

- عبارت «عاقبت گرگ‌زاده گرگ شود، گرچه با آدمی بزرگ شود» به عامل محیطی در عوامل موثر بر رشد اشاره دارد.

- مریم از کودکی در خانواده‌ای کتاب‌خوان بزرگ شده و به مطالعه علاقه‌مند شده است؛ بنابراین، شکل‌گیری این ویژگی در او تحت تأثیر عامل محیطی بوده است.

۱) درست ـ درست ـ نادرست ـ درست ۲) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

۳) نادرست ـ نادرست ـ درست ـ درست ۴) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست

۴۹- فرض کنید در یک آزمایشگاه روان‌شناسی تکاملی، دو جفت دوقلو مورد بررسی قرار می‌گیرند:

- جفت A: دوقلوهای همسان (پسر) که از بدو تولد در دو خانوادهٔ متفاوت از نظر اقتصادی و فرهنگی بزرگ شده‌اند.

- جفت B: دوقلوهای ناهمسان (دختر) که در یک خانوادهٔ مشترک با شرایط کاملاً یکسان رشد کرده‌اند.

پژوهشگران در بازه‌های سنی مشخص، زمان شروع راه‌رفتن، حرف‌زدن، و بلوغ را ثبت می‌کنند. همچنین شباهت‌های رفتاری (مانند خلق‌وخو و علایق) و ظاهری (مانند قد و رنگ مو) را ارزیابی می‌کنند.

بر اساس متن، کدام نتیجه‌گیری با مفاهیم «وراثت»، «رسش» و «تأثیر محیط» بیشترین سازگاری را دارد؟

۱) در جفت A، زمان راه‌رفتن و بلوغ دقیقاً یکسان است، زیرا دوقلوهای همسان از یک تخمک هستند و رسش کاملاً مستقل از محیط عمل می‌کند؛ اما شباهت ظاهری آن‌ها با افزایش سن کاهش می‌یابد.

۲) در جفت B، علی‌رغم تفاوت ژنتیکی، زمان حرف‌زدن و بلوغ کاملاً مشابه است، زیرا محیط یکسان باعث می‌شود که رسش در ناهمسان‌ها نیز هماهنگ شود؛ درحالی‌که شباهت رفتاری آن‌ها کمتر از جفت A است.

۳) در جفت A، احتمال دارد زمان شروع راه‌رفتن و بلوغ نزدیک به هم باشد (به دلیل وراثت مشترک)، اما تفاوت‌های محیطی می‌تواند آن را تغییر دهد؛ همچنین شباهت‌های رفتاری (مانند خلق‌وخو) ممکن است مانند شباهت ظاهری تحت تأثیر ژن‌ها باقی بماند.

۴) در هر دو جفت، تمام صفات (از قد گرفته تا علایق غذایی) تنها توسط محیط تعیین می‌شوند، چرا که عوامل محیطی می‌توانند بر رسش تأثیر بگذارند و نقش وراثت را نادیده بگیرند.

۵۰- کدام عبارت در خصوص عوامل محیطی موثر بر رشد نادرست است؟

۱) آموختن لغات بیشتر توسط کودکان خانواده‌های پرجمعیت نسبت به خانواده های کم‌جمعیت، به تاثیر عوامل محیطی بر رشد مهارت‌های زبانی اشاره دارد.

۲) تعداد زیادی از توانمندی‌های شناختی به یادگیری از طریق عناصر محیطی نیاز دارد.

۳) عوامل محیطی، عناصر درونی موثر بر رشد هستند.

۴) عوامل محیطی باعث می‌شوند دو کودک هم‌سن در دو مکان متفاوت در جنبه‌های مختلف رشد باهم تفاوت داشته باشند.

عربی، زبان قرآن (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مواعظ قیمة
قواعد و تمارین درس ۱
صفحه‌های ۴ تا ۱۶

■ عيِّن الأنسَب في الجواب للتّرجمة أو التّعريب للعبارات التّالية: (۵۱ – ۵۵)

۵۱- «رَبّنا آمَنّا فَاغفِرْ لَنا وَ ارْحَمنا وَ أنتَ خيرُ الرّاحِمين»

۱) خدایا به تو ایمان آورده‌ایم پس ما را بیامرز و بر ما مرحمتی کن و تو نیکوترین رحم‌کنندگان هستی.

۲) پروردگار ما! ما ایمان آوردیم پس ما را ببخش و رحم کن و تو رحم‌کننده بهتری هستی.

۳) پروردگارا! ما ایمان آورده‌ایم پس ما را بیامرز و بر ما رحم کن و تو بهترین رحم‌کنندگانی.

۴) پروردگارا! ما ایمان آوردیم پس بر ما ببخش و به ما رحم کن و تو بهترین رحم‌کننده هستی.

۵۲- «ما أرضَى المؤمِنُ رَبَّهُ بِمِثلِ الحلمِ وَ لا أسخَطَ الشّيطانَ بِمِثلِ الصَّمتِ عَنهُ»

۱) مومن خدایش را با چیزی مثل بردباری خشنود نمی‌کند و شیطان با چیزی مثل سکوت در برابر او خشمگین نمی‌شود!

۲) انسان با ایمان پروردگار خود را با چیزی هم‌چون صبر خشنود نکرده‌است و شیطان را با چیزی مثل خاموشی در برابر او خشمگین نکرده‌است!

۳) مومن پروردگارش را با چیزی مثل صبر خشنود نکرده‌است و شیطان با چیزی مثل خاموشی خشمگین نشده است!

۴) مومن پروردگار خود را با چیزی مثل صبر خشنود نکرد و شیطان را با چیزی مثل سکوت در برابر او خشمگین نمی‌کند!

۵۳- «لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي مِيزَانِ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الخُلقِ الأحسَنِ فَأريدُ أنَّ اللهَ يُحَسِّنُ خُلُقي كَما حُسّنَ خَلقي!»

۱) روز قیامت در ترازوی مردم چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکوتر نیست پس خواستم که خدا اخلاقم را همان‌طور که آفرینشم را نیکو گرداند، نیکو بگرداند!

۲) روز قیامت در ترازوی انسان چیزی گران‌بهاتر از اخلاق نیکو نیست پس می‌خواهم که خدا اخلاقم را نیکو بگرداند همان‌طور که آفرینشم را نیکو گرداند!

۳) می‌خواهم که خدا اخلاقم را همان‌طور که آفرینشم نیکو گردانده‌شد، نیکو بگرداند، زیرا در روز قیامت در ترازوی مردم چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکو نیست!

۴) روز قیامت در ترازوی مردم چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکوتر نیست پس می‌خواهم که خدا اخلاقم را نیکو بگرداند همان‌طور که آفرینشم نیکو گردانده شد!

۵۴- عيّن الصَّحيح:

۱) ﴿لا يُكَلِّفُ اللهُ نَفساً إلّا وُسعَها﴾: خداوند کسی را جز به اندازه توانش تکلیف نخواهد داد.

۲) أعبَدُ النّاسِ مَن أقامَ الْفَرائِضَ: مردم عبادت کردند همان کسانی که واجبات را بر پا داشتند.

۳) أحبُّ عِبادِ اللهِ إلَى اللهِ أنْفَعُ العِبادِ لِلنّاس: دوست دارم بندگان خدا را که نزد خدا سودمندترینِ بندگان برای مردم است.

۴) ﴿فَأنْزَلَ اللهُ سَكينَتَهُ عَلىٰ رَسولِهِ وَ عَلَى الْمُؤمِنينَ﴾: پس خداوند آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد.

۵۵- «کتابخانه جندی شاپور یکی از بزرگترین کتابخانه‌های ایرانی دیگر در جهان کهن بود!»

۱) مَکتَبَةُ «جُندی سابور» کانَت إحدی مِن أکبَرِ المَکاتِبِ الإیرانیة الأخری فی العالَمِ القَدیمِ!

۲) کانَت مَکتَبَةُ «جُندی سابور» أحَدٌ مِن أکبَرِ المَکتَباتِ الإیرانیة الآخِرَة فی العالَمِ القَدیمِ!

۳) مَکتَبَةُ «جُندی سابور» کانَت أحَدٌ مِن أکبَرِ المَکاتِبِ الإیرانیة الأخری للعالَمِ القَدیمِ!

۴) کانَت مَکتَبَةُ «جُندی سابور» إحدی مِن المَکتَباتِ الکَبیرَةِ الإیرانیة الآخَرِ فی العالَمِ القَدیمِ!

۵۶- عَیِّنِ الأقرَبَ من مَفهومِ هذِهِ العِبارَة: «شَرُّ النَّاسِ ذو الوَجهَینِ»:

۱) باران که شدی مپرس این خانه کیست — سقف حرم و مسجد و میخانهٔ کیست

۲) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست — در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست

۳) به ظاهر صلاح و به باطن فساد — چنین کس نیابد ز کس اعتماد

۴) تو نیکی میکن و در دجله انداز — که ایزد در بیابانت دهد باز

۵۷- عَیِّنِ الصَّحیح عَن تَوضیحِ المُفرَداتِ:

۱) «مُختال»: حیوانٌ یُستَخدَمُ لِلحَملِ و الرُّکوب.

۲) «خَدّ»: عُضوٌ مِنَ الیَدِ.

۳) «مُتَواضِع»: الإنسانُ الَّذی یَفتَخِرُ بِنَفسِهِ کَثیراً.

۴) «مُنکَر»: العملُ السَّیّءُ و القبیحُ.

۵۸- عَیِّن ما فیه إسم التَّفضیلِ:

۱) لَیسَ العاقِلُ مَن یَعرِفُ الشَّرَ.

۲) خَیرٌ من الخَیر فاعِلُهُ و أجمَلُ مِنَ الجَمیلِ قائِلُهُ.

۳) إشتَرَینا فَساتینَ باللَّونِ الأصفَرِ.

۴) «وَ أَحسِن کما أَحسَنَ الله إلیکَ»

۵۹- عَیِّن ما لَیسَ فیه إسم المَکانِ:

۱) وَجَدتُ مَصادِرَ الأنهارِ الَّتی کانَت تَجری مِن قِمَةِ الجَبَلِ.

۲) عَلَیکُم بِمَکارِمَ الأخلاق فی المَجالِس.

۳) الجَیشُ قَرَّروا أن یَهجُموا عِندَ المَشرِقِ.

۴) حارِسُ هذا المَرمَی یَلعَبُ کُرَةَ القَدَم لعَشرِ سَنَواتٍ.

۶۰- عَیِّنِ العِبارَةَ الَّتی جاءَ فیها إسم التَّفضیل و إسم المَکانِ مَعاً:

۱) اشتریت الأحجار الغالیة ذات اللون الأبیض من تلک المتاجر!

۲) یوجد فی المکتبة العامة أهَمُّ کتب عربیة و أفضَلُها!

۳) أحب الأشخاص من زان نفسه بِمَحاسِنِ الأخلاق!

۴) أحسن الناس إلی من أعطاهم مواعظ مفیدة!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

تاریخ (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ‌شناسی
روش پژوهش در تاریخ
ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر
اسلام در مکه
صفحه‌های ۱۳ تا ۳۰

۶۱- چند مورد از گزاره‌های زیر درست است؟

الف) مورخان در مرحلهٔ نقد راوی، تنها به بررسی راستگویی او اکتفا می‌کنند.

ب) تشخیص فاصلهٔ زمانی و مکانی راوی با خبر، به فهم این موضوع کمک می‌کند که راوی خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.

ج) مقایسهٔ یک خبر با سفرنامه‌ها، دیوان‌های اشعار و متون اخلاقی، یکی از روش‌های تعیین اعتبار اسناد تاریخی است.

د) نتایج علوم تجربی مانند زیست‌شناسی و پزشکی، هیچ نقشی در تعیین اصالت اخبار تاریخی ندارند.

۱) چهار ۲) یک ۳) دو ۴) سه

۶۲- به‌ترتیب، مورخان وقتی با گزارش تاریخی مواجه می‌شوند، دست به چه اقدامی می‌زنند و در گذشته به چه منظوری، روش‌ها و فنونی را به‌کار می‌گرفتند؟ نوین

۱) صرفاً نقد راوی ـ تشخیص و تعیین اصالت اخبار و اسناد یک رویداد تاریخی

۲) صرفاً نقد گزارش تاریخی ـ بازآفرینی زندگی اجتماعی انسان در گذشته

۳) اعتبارسنجی یا نقد ـ تشخیص و تعیین اصالت اخبار و اسناد یک رویداد تاریخی

۴) صرفاً نقد راوی ـ بازآفرینی زندگی اجتماعی انسان در گذشته

۶۳- کدام عبارت صحیح نمی‌باشد؟

۱) امروزه روش‌هایی که برای تشخیص و تعیین اصالت اخبار و اسناد در گذشته استفاده می‌شدند، به‌طور کامل از بین رفته‌اند.

۲) مطابقت با عقل یکی از مهم‌ترین معیارهای مورخان برای سنجش درستی یا نادرستی اطلاعات است.

۳) خبری که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

۴) ابداع روش‌ها و ابزارهای مدرن نقش بسزایی در تعیین اصالت و اعتبار اسناد و اخبار تاریخی ایفا می‌کنند.

۶۴- چه تعداد از گزاره‌های زیر صحیح است؟

الف) مورخانی مانند مسعودی، برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند.

ب) هنوز هم با وجود پیشرفت‌های حاصل‌شده در علوم تجربی، این دانش نتوانسته تردیدی در اعتبار و اصالت گزارش‌های تاریخی به‌وجود آورد.

ج) یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، عبدالحسین زرین‌کوب، ابن‌اسفندیار و بیهقی، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را ، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

د) نتایج تحقیقات باستان‌شناسی، معیاری چندان مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب نمی‌شود.

۱) دو ۲) یک ۳) چهار ۴) سه

۶۵- کدام گزینه بیانگر ضعف روش «تاریخ‌نگاری ترکیبی» است؟

۱) ممکن است برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند.

۲) مورخ هیچ نظری دربارهٔ درستی یا نادرستی خبر ارائه نمی‌دهد.

۳) مورخ مجبور است یک گزارش واحد از همهٔ روایت‌ها تنظیم کند.

۴) مورخ در این روش، همهٔ روایات دربارهٔ یک موضوع را ذکر می‌کند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۶۶- در کدام کتاب، مورخ به بررسی موشکافانهٔ تمام اخبار و روایات مربوط به یک رویداد پرداخته است؟

۱) تجارب‌الامم ۲) اخبارالطوال ۳) تاریخ طبری ۴) فتوح‌البلدان

۶۷- کدام گزینه به‌ترتیب، در مورد اقتصاد و معیشت شبه‌جزیرهٔ عربستان صحیح و در مورد نظام اجتماعی و سیاسی آنها نادرست است؟

۱) در یثرب و یمن و طائف کشاورزی وجود داشت. ـ افراد هر قبیله لزوماً با هم پیوند خونی نداشتند.

۲) مکه مرکز اصلی بازرگانی به‌شمار می‌رفت. ـ طایفه‌های گوناگون به یکی از دو دستهٔ قحطانی و عدنانی منسوب می‌شدند.

۳) سران قریش از طریق پرورش بز و شتر، سود سرشاری کسب می‌کردند. ـ زن از منزلت بالایی برخوردار بود.

۴) وضعیت اقتصادی به شدت متأثر از شرایط طبیعی و اقلیمی بود. ـ وابستگی شدید عرب‌ها به قبیلهٔ خود باعث به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای شده بود.

۶۸- کدام گزینه به‌درستی همهٔ ویژگی‌های جامعهٔ عربستان در آستانهٔ ظهور اسلام را در بر دارد؟

۱) بت‌پرستی یکدست / وجود آیین زرتشتی و مانوی / پیروی همگان از حنفاء

۲) حاکمیت اخلاق خشن و تعصب قبیله‌ای / حضور یهودیان و مسیحیان / وجود حنفاء و نشانه‌هایی از دین ابراهیمی

۳) پرستش الله به‌عنوان خدای برتر / نبود هیچ‌گونه آیین آسمانی / یکسان بودن همهٔ قبایل در عقاید

۴) رواج کامل یکتاپرستی / نابودی کامل بت‌پرستی / حاکمیت عقل و منطق بر روابط اجتماعی

۶۹- به‌ترتیب، صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

الف) پیروان حضرت ابراهیم در عربستان به «حنفاء» معروف بودند.

ب) سران مشرک از همان ابتدای دعوت به اسلام، مخالفت و دشمنی شدید خود را با رسول خدا ابراز داشتند.

ج) طائف شهری ثروتمند در نزدیکی مدینه بود و بزرگان و اشراف آنجا، روابط اقتصادی گسترده‌ای با سران قریش داشتند.

۱) ص ـ غ ـ غ ۲) غ ـ ص ـ غ ۳) غ ـ غ ـ ص ۴) ص ـ ص ـ غ

۷۰- به‌ترتیب، اندیشهٔ هجرت از مکه چرا و چگونه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت و ایشان بعد از این‌که با حمایت‌خواهی از یکی از اشراف مکه، از طائف به مکه بازگشتند، به چه کاری پرداختند؟

۱) به‌دلیل تحریم سیاسی و اجتماعی مسلمانان در سال دهم بعثت و با تشدید آزار مشرکان ـ زمینه‌های هجرت تاریخی خود را فراهم آوردند.

۲) به‌دلیل تشدید جسارت و آزار مشرکان با رحلت حضرت خدیجه (س) و با ایجاد موانع اساسی در روابط اقتصادی با نواحی همجوار ـ زمینه‌های هجرت تاریخی خود را فراهم آوردند.

۳) به‌دلیل تشدید جسارت و آزار مشرکان با رحلت ابوطالب و با ایجاد موانع اساسی در گسترش دعوت اسلامی در مکه ـ تبلیغ اسلام در میان افراد و قبایلی که برای مراسم حج و یا انجام کارهای دیگری به مکه سفر می‌کردند.

۴) به‌دلیل نوشته‌شدن معاهده‌ای مبنی بر ممنوع بودن هرگونه مراودهٔ اجتماعی از قبیل ازدواج، ارتباط اقتصادی و خرید و فروش کالا با بنی‌هاشم ـ تبلیغ اسلام در میان افراد و قبایلی که برای مراسم حج و یا انجام کارهای دیگری به مکه سفر می‌کردند.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

جغرافیا (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ناحیه چیست؟
انسان و ناحیه
نواحی طبیعی
نواحی آب و هوایی تا پایان «بارش»
صفحه‌های ۱۱ تا ۲۸

۷۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) به‌وجود آمدن نواحی صنعتی در مرکز شهر تهران، آن را به مهم‌ترین قطب صنایع مصرفی کشور تبدیل کرده است.

ب) بازارهای شناور بانکوک، از دیدنی‌های قابل توجه آسیای جنوب شرقی است.

ج) انسان‌ها می‌توانند نواحی طبیعی را تغییر دهند.

د) شیوهٔ خاص فروش کالا در رودخانهٔ اصلی پایتخت تایلند، ناحیه‌ای تجاری و گردشگری به‌وجود آورده است.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۷۲- با توجه به تصویر زیر، کدام‌یک از موارد زیر، با آن بی‌ارتباط است؟

الف) هر ناحیه، شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

ب) انسان‌ها می‌توانند نواحی مختلفی را به وجود آورند.

ج) محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است.

د) حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

۱) «الف» و «د» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و «الف» ۴) «ب» و «د»

۷۳- عبارت زیر، مربوط به کدام سطح از روابط موجود میان انسان و ناحیه است؟

«کشورهای عضو اتحادیهٔ اروپا، روزانه بیش از یک میلیارد دلار برای واردات انرژی نفت و گاز هزینه می‌کنند.»

۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
۳) نواحی تحت‌تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.
۴) نواحی انسانی در بستر نواحی طبیعی شکل می‌گیرند.

۷۴- موارد کدام گزینه صحیح است؟

الف) احداث سازه‌های بزرگ در آب‌های خلیج فارس، علاوه بر تغییر محیط طبیعی، پیامدهایی برای اکوسیستم منطقه به همراه داشته است.

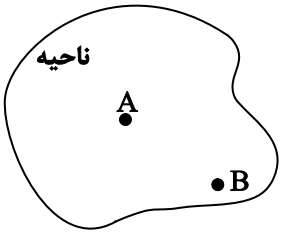
ب) ساخت جزایر مصنوعی در خلیج فارس، نمونه‌ای از فعالیت انسانی است که بدون پیامد زیست‌محیطی انجام شده است.

ج) آلودگی آب‌های دریایی و آسیب به آب‌سنگ‌های مرجانی، از پیامدهای احداث سازه‌های بزرگ در خلیج فارس است.

د) مهاجرت مسلمانان میانمار به بنگلادش، موجب افزایش مساحت ناحیهٔ مسلمان‌نشین میانمار شده است.

۱) «الف» و «ب» ۲) «الف» و «ج» ۳) «ب» و «د» ۴) «ج» و «د»

۷۵- با توجه به شکل زیر، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

۱) از « **A** » به سمت « **B** » وحدت و همگونی نسبی بیشتر می‌شود.
۲) از « **B** » به سمت « **A** » وحدت و همگونی مطلق بیشتر می‌شود.
۳) از « **A** » به سمت « **B** » از تجانس و وحدت پدیده‌ها کم می‌شود.
۴) از « **B** » به سمت« **A** » هیچ تغییری در ویژگی ناحیه به‌وجود نمی‌آید.

۷۶- با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه به‌درستی تدوین نشده است؟

الف) یک ناحیهٔ زبانی و قومی که چند روستا را در برمی‌گیرد.

ب) یک ناحیهٔ آب و هوایی که در یک استان گسترده شده است.

۱) تعیین مرزهای «الف» دشوارتر از تعیین مرزهای «ب» است و ناحیهٔ «الف» بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شود.

۲) مرزهای سیاسی و اداری بر مرزهای ناحیهٔ «ب» منطبق هستند، چرا که مرزهای سیاسی بر مبنای تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.

۳) مهاجرت روستاییان از ناحیهٔ «الف» وسعت آن را کاهش می‌دهد و حتی ممکن است به‌کلی این ناحیه را به ناحیه‌ای دیگر تبدیل کند.

۴) نواحی از نوع ناحیهٔ «ب» در سراسر زمین گسترده شده‌اند و نواحی از نوع «الف» در بستر نواحی از نوع ناحیهٔ «ب» شکل می‌گیرند.

۷۷- فرض کنید پژوهشگری قصد دارد علت تفاوت آب و هوای دو ناحیه از زمین را بررسی کند و برای این کار، داده‌های مربوط به دما، بارش و رطوبت را طی سال‌های طولانی جمع‌آوری می‌کند. او سپس میانگین این داده‌ها را به‌دست می‌آورد و برای توضیح تفاوت‌های آب و هوایی، نقش تابش خورشید را نیز بررسی می‌کند. با توجه به مطالب فوق، کدام‌یک از مجموعه عبارت‌های زیر دربارهٔ پژوهش او درست است؟

الف) هوای یک ناحیه با وضعیت جو در یک محل در مدت زمانی کوتاه تفاوت دارد.

ب) برای پی بردن به نوع آب و هوای یک ناحیه، معمولاً داده‌های آماری، طی سی سال یا بیشتر جمع‌آوری می‌شوند.

ج) تابش خورشید بر عناصری چون دما، فشار، رطوبت و بارش تأثیر می‌گذارد.

د) هواکره فقط بر زیست‌کره تأثیر می‌گذارد و بر آب‌کره و سنگ‌کره تأثیری ندارد.

هـ) ویژگی‌های آب و هوایی متفاوت موجب می‌شود بخش‌های مختلف سیارهٔ زمین با یکدیگر تفاوت داشته باشند و نواحی آب‌وهوایی به وجود بیایند.

۱)«الف»، «ب» و «د» ۲) «ب»، «ج» و «د» ۳)«الف»، «ج» و «د» ۴) «ب»، «ج» و «هـ»

۷۸- به‌ترتیب، مایل بودن محور زمین بر مدار گردش ... آن به دور خورشید موجب می‌شود که ... در نواحی مختلف و در ... متفاوت باشد.

۱) انتقالی ـ فصول مختلف سال ـ نیمکرهٔ شرقی و غربی

۲) وضعی ـ وسعت منطقهٔ تاریک و روشن ـ نیمکرهٔ شمالی و جنوبی

۳) انتقالی ـ طول روز و شب ـ نیمکرهٔ شمالی و جنوبی

۴) وضعی ـ اختلاف دمای روز و شب ـ نیمکرهٔ شرقی و غربی

۷۹- کدام گزینه در مورد شکل‌گیری کانون‌های کم‌فشار و پرفشار در نواحی استوایی و قطب‌ها درست است؟

۱) در ناحیهٔ استوایی به‌دلیل زاویهٔ مستقیم تابش و رطوبت هوا و در نواحی قطبی به‌دلیل سردی فوق‌العادهٔ هوا

۲) در ناحیهٔ استوایی به‌دلیل زاویهٔ تقریباً مستقیم تابش و گرمای همیشگی و در نواحی قطبی به‌دلیل تأثیر نیروی کوریولیس

۳) در ناحیهٔ استوایی به‌دلیل زاویهٔ مستقیم تابش و گرمای همیشگی و در نواحی قطبی به‌دلیل سردی فوق‌العادهٔ هوا

۴) در ناحیهٔ استوایی به‌دلیل تأثیر مناطق جنب حارّه‌ای بر آن و در نواحی قطبی به‌دلیل تأثیر نیروی کوریولیس

۸۰- کدام گزینه، با عبارت مقابل خود ناهم‌خوان است؟

۱) این نوع بارندگی بیشتر در جایی به‌وجود می‌آید که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند: بارندگی جبهه‌ای

۲) در این نوع بارندگی، نواحی مرتفع مانع از آن می‌شوند که تودهٔ هوای مرطوب به‌طور افقی حرکت کند: بارندگی ناهمواری

۳) در این نوع بارندگی، تودهٔ هوا در امتداد دامنهٔ کوه به طرف قله بالا می‌رود: بارندگی کوهستانی

۴) بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع هستند: بارندگی سیکلونی

فلسفه (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
ریشه و شاخه‌های فلسفه / فلسفه و زندگی
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

۸۱- کدام گزینه مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه است؟

۱) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.

۲) اساس حکومت را سیاست و قدرت تشکیل می‌دهد.

۳) راه‌های مختلفی برای شناخت جهان وجود دارد.

۴) تاریخ انسان از قانونمندی خاصی پیروی می‌کند.

۸۲- <u>به‌ترتیب</u>، کدام گزینه عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«دانش فلسفه دارای ... بخش اصلی و تعدادی شاخهٔ فرعی است و در بخش اصلی ابتدا باید به سراغ ... رفت.»

۱) یک ـ معرفت به وجود
۲) یک ـ امکان شناخت وجود
۳) دو ـ معرفت به وجود
۴) دو ـ امکان شناخت وجود

۸۳- کدام گزینه در رابطه با شاخه‌های فلسفه درست است؟

۱) دلیل این که به شاخه‌های فلسفه، «فلسفهٔ مضاف» می‌گویند این است که نام دانش یا موضوع خاصی بر سر کلمهٔ فلسفه اضافه شده است.

۲) روش آنها با بخش اصلی فلسفه متفاوت است، مثلاً فلسفهٔ فیزیک از روش تجربی علم فیزیک استفاده می‌کند.

۳) جنس مباحثی که در شاخه‌های فلسفه بیان می‌شود، با جنس بخش ریشه‌ای فلسفه، یکسان است.

۴) رشته‌های علمی، رابط بین بخش ریشه‌ای فلسفه و شاخه‌های فلسفه هستند.

۸۴- کدام گزینه به‌درستی رابطهٔ «فلسفه» و «علوم» را بیان می‌کند؟

۱) فلسفه فقط به بررسی نتایج علوم می‌پردازد و نقشی در مبانی آنها ندارد.

۲) فلسفه‌های مضاف، تنها به تاریخچهٔ علوم می‌پردازند و ارتباطی با نظریه‌های علمی ندارند.

۳) هر علمی بدون نیاز به مبانی فلسفی، نظریات خود را به‌طور مستقل شکل می‌دهد.

۴) مباحثی از فلسفه که مبانی یک علم را بررسی می‌کنند، «فلسفهٔ مضاف» آن علم نامیده می‌شوند و یافته‌های آن، پایهٔ نظریات آن علم را تشکیل می‌دهد.

۸۵- اگر دو مکتب تربیتی دربارهٔ هدف آموزش و پرورش، روش تربیت و جایگاه انسان، دیدگاه‌های کاملاً متفاوتی داشته باشند، محتمل‌ترین علت این تفاوت در چیست؟

۱) در امکانات آموزشی و نظام‌های مدرسه‌ای

۲) در مبانی و دیدگاه‌های فلسفی اندیشمندان آن دو مکتب

۳) در شخصیت و سلیقهٔ اندیشمندان هر مکتب

۴) در زمان و مکان پیدایش آن دو مکتب

تـوشـه ای بـرای مـوفقیت

۸۶- با استناد به دیدگاه‌های سه‌گانه در فلسفهٔ علوم اجتماعی پیرامون اصالت فرد یا جامعه، کدام‌یک از گزینه‌های زیر از نظر منطقی نادرست است؟

۱) اگر بپذیریم که «هویت افراد کاملاً در قالب نقش‌های اجتماعی آنان تعریف می‌شود و هیچ استقلال ماهوی ندارند»، در این صورت با دیدگاه اصالت جامعه هماهنگ است و با دیدگاه سوم در تضاد کامل قرار می‌گیرد.

۲) فرض کنید در یک برنامه‌ریزی اقتصادی، سیاست‌گذاری به گونه‌ای باشد که تسهیلات بانکی، صرفاً براساس توانایی بازپرداخت فردی توزیع شود و هیچ توجهی به توزیع عادلانهٔ ثروت در سطح کلان نشود. چنین سیاستی با هر دو دیدگاه اصالت فرد و دیدگاه سوم، سازگاری نظری دارد.

۳) اگر جامعه‌ای دچار «افول اخلاق جمعی» شود، از منظر دیدگاه سوم، می‌توان انتظار داشت که این افول بر رفتار فردی تأثیر بگذارد، اما در عین حال، افراد به‌طور مستقل می‌توانند با انتخاب‌های آگاهانهٔ خود، این روند را معکوس کنند.

۴) براساس دیدگاه اصالت جامعه، یک جامعه‌شناس هنگام بررسی پدیدهٔ «فقر»، باید بیش از بررسی رفتارهای فردی فقرا، به ساختارهای اقتصادی و نهادهای اجتماعی مؤثر بر ایجاد فقر توجه کند. این رویکرد با دیدگاه اصالت فرد در تناقض است.

۸۷- اگر «معناداری زندگی» را وابسته به هدف‌های برآمده از باورهای انسان بدانیم، کدام گزاره از نظر منطقی با این دیدگاه ناسازگارتر است؟

۱) هر تغییری در باورها الزاماً به تغییر هدف نهایی زندگی می‌انجامد.

۲) ارزیابی باورها می‌تواند در بازنگری اهداف زندگی نقش داشته باشد.

۳) ممکن است فردی با باورهای متفاوت، هدفی متفاوت را برای زندگی برگزیند.

۴) درستی باورها می‌تواند در ارزیابی درستی اهدافی که بر پایهٔ آنها انتخاب شده‌اند، مؤثر باشد.

۸۸- کدام وضعیت، بیش از همه نشان‌دهندهٔ فقدان «استقلال در اندیشه» است؟

نوآوری

۱) فردی پس از شنیدن چند دیدگاه، دلایل آنها را مقایسه و سپس موضع خود را انتخاب می‌کند.

۲) فردی دیدگاهی را که سال‌ها پذیرفته، به‌دلیل یافتن شواهد ناسازگار دربارهٔ آن، دوباره بررسی می‌کند.

۳) فردی دیدگاهی را تنها به‌دلیل رواج اجتماعی آن می‌پذیرد، هرچند دلیلی برای ترجیح آن بر دیدگاه‌های رقیب ندارد.

۴) فردی با وجود پذیرش یک دیدگاه، امکان خطا در برداشت خود را نیز در نظر می‌گیرد.

۸۹- دو نفر دربارهٔ یک مسئلهٔ واحد، به دو نتیجهٔ متفاوت می‌رسند. اگر یکی از آنها صرفاً بر پایهٔ باور پذیرفته‌شده در محیط خود، داوری کرده باشد، کدام تحلیل دقیق‌تر است؟

۱) اختلاف آنها نشان می‌دهد هیچ معیاری برای تشخیص درستی باورها وجود ندارد.

۲) چون باورها در انتخاب اهداف مؤثرند، هر دو نتیجه به یک اندازه معتبرند.

۳) تفاوت نتیجه‌ها صرفاً ناشی از تفاوت شرایط زندگی است و نیازی به بررسی باورهای اولیه نیست.

۴) باید باورهای مبنایی هر دو نفر بررسی شود؛ زیرا تفاوت در باورها می‌تواند مسیر داوری و انتخاب هدف را متفاوت کند.

۹۰- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) در تمثیل غار، زندانیانی که در غار باقی می‌مانند، کسانی را که می‌کوشند آنان را از قید عادات برهانند، «منحرف» می‌شمارند. این واکنش نشان می‌دهد که آنان نه تنها حقیقت را نمی‌شناسند، بلکه هرگونه تلاش برای تغییر وضعیت موجود را تهدیدی برای هویت خود می‌دانند.

ب) براساس تمثیل غار، زندانی آزادشده پس از بازگشت به غار، به‌دلیل تطابق چشم‌هایش با نور خورشید، در تشخیص سایه‌ها ناتوان می‌شود و همین باعث می‌شود که دیگر زندانیان، او را مسخره کنند. این بخش از تمثیل، نشان‌دهندهٔ دشواری انتقال حقیقت به کسانی است که در تاریکی عادت‌ها فرو رفته‌اند.

ج) افلاطون در این تمثیل، صرفاً به نقد عادات حسی و باورهای عامیانه پرداخته و هیچ اشاره‌ای به نقش فیلسوف در هدایت جامعه ندارد؛ زیرا هدف اصلی او فقط نشان‌دادن تفاوت میان عالم محسوس و عالم معقول است.

د) در تمثیل غار افلاطون، مردم به بند کشیده شده و توانایی حرکت و جابه‌جایی ندارند و رویشان به دیوار جلو و پشتشان به دهانهٔ غار است.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

علوم و معارف اسلامی

آزمون ۱۵ آبان ماه ۱۴۰۵

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ ـ تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی، زبان قرآن (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

من الاشعار المنسوبة إلى الامام علی (ع)/ من کلام أمیرالمؤمنین فی فضل القرآن
تمارین درس ۱، درس ۲
صفحه‌های ۱۱ تا ۲۶

■ عيّن الأنسَب في الجواب للتّرجمة أو التّعريب للعبارات التّالية: (۹۱ – ۹۵)

۹۱- «رَبّنا آمَنّا فَاغفِرْ لَنا وَ ارْحَمنا وَ أنتَ خيرُ الرّاحِمين» نهایی

۱) خدایا به تو ایمان آورده‌ایم پس ما را بیامرز و بر ما مرحمتی کن و تو نیکوترین رحم‌کنندگان هستی.

۲) پروردگار ما! ما ایمان آوردیم پس ما را ببخش و رحم کن و تو رحم‌کننده بهتری هستی.

۳) پروردگارا! ما ایمان آورده‌ایم پس ما را بیامرز و بر ما رحم کن و تو بهترین رحم‌کنندگانی.

۴) پروردگارا! ما ایمان آوردیم پس بر ما ببخش و به ما رحم کن و تو بهترین رحم‌کننده هستی.

۹۲- «ما أرضَى المؤمنُ رَبَّهُ بِمِثلِ الحلمِ وَ لا أسخَطَ الشّيطانَ بِمِثلِ الصَّمتِ عَنهُ»

۱) مومن خدایش را با چیزی مثل بردباری خشنود نمی‌کند و شیطان با چیزی مثل سکوت در برابر او خشمگین نمی‌شود!

۲) انسان با ایمان پروردگار خود را با چیزی هم‌چون صبر خشنود نکرده‌است و شیطان را با چیزی مثل خاموشی در برابر او خشمگین نکرده‌است!

۳) مومن پروردگارش را با چیزی مثل صبر خشنود نکرده‌است و شیطان با چیزی مثل خاموشی خشمگین نشده است!

۴) مومن پروردگار خود را با چیزی مثل صبر خشنود نکرد و شیطان را با چیزی مثل سکوت در برابر او خشمگین نمی‌کند!

۹۳- «لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي مِيزَانِ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الخُلقِ الأحسَنِ فَأريدُ أنَّ اللهَ يُحَسِّنُ خُلُقي كَما حُسّنَ خَلقي!»

۱) روز قیامت در ترازوی مردم چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکوتر نیست پس خواستم که خدا اخلاقم را همان‌طور که آفرینشم را نیکو گرداند، نیکو بگرداند!

۲) روز قیامت در ترازوی انسان چیزی گران‌بهاتر از اخلاق نیکو نیست پس می‌خواهم که خدا اخلاقم را نیکو بگرداند همان‌طور که آفرینشم را نیکو گرداند!

۳) می‌خواهم که خدا اخلاقم را همان‌طور که آفرینشم نیکو گردانده‌شد، نیکو بگرداند، زیرا در روز قیامت در ترازوی مردم چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکو نیست!

۴) روز قیامت در ترازوی مردم چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکوتر نیست پس می‌خواهم که خدا اخلاقم را نیکو بگرداند همان‌طور که آفرینشم نیکو گردانده شد!

۹۴- عيّن الصَّحيح: نهایی

۱) ﴿لا يُكَلِّفُ اللهُ نَفساً إلّا وُسعَها﴾: خداوند کسی را جز به اندازه توانش تکلیف نخواهد داد.

۲) أعبَدُ النّاسِ مَن أقامَ الْفَرائِضَ: مردم عبادت کردند همان کسانی که واجبات را بر پا داشتند.

۳) أحبُّ عِبادِ اللهِ إلَى اللهِ أنْفَعُ العِبادِ لِلنّاس: دوست دارم بندگان خدا را که نزد خدا سودمندترینِ بندگان برای مردم است.

۴) ﴿فَأَنْزَلَ اللهُ سَكينَتَهُ عَلىٰ رَسولِهِ وَ عَلَى الْمُؤمِنينَ﴾: پس خداوند آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد.

۹۵- «کتابخانه جندی شاپور یکی از بزرگترین کتابخانه‌های ایرانی دیگر در جهان کهن بود!»

۱) مَکتَبَةُ «جُندی سابور» کانَت إحدی مِن أکبَرِ المَکاتِبِ الإیرانیة الأخری فی العالَمِ القَدیمِ!

۲) کانَت مَکتَبَةُ «جُندی سابور» أحَدٌ مِن أکبَرِ المَکتَباتِ الإیرانیة الآخِرَة فی العالَمِ القَدیمِ!

۳) مَکتَبَةُ «جُندی سابور» کانَت أحَدٌ مِن أکبَرِ المَکاتِبِ الإیرانیة الأخری للعالَمِ القَدیمِ!

۴) کانَت مَکتَبَةُ «جُندی سابور» إحدی مِن المَکتَباتِ الکَبیرَةِ الإیرانیة الآخَرِ فی العالَمِ القَدیمِ!

۹۶- عَیِّنِ الأقرَبَ من مَفهومِ هذِهِ العِبارَة: «شَرُّ النَّاسِ ذو الوَجهَینِ»:

۱) باران که شدی مپرس این خانه کیست — سقف حرم و مسجد و میخانهٔ کیست

۲) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست — در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست

۳) به ظاهر صلاح و به باطن فساد — چنین کس نیابد ز کس اعتماد

۴) تو نیکی میکن و در دجله انداز — که ایزد در بیابانت دهد باز

۹۷- عَیِّنِ الصَّحیح عَن تَوضیحِ المُفرَداتِ:

۱) «مُختال»: حیوانٌ یُستَخدَمُ لِلحَملِ و الرُّکوب.

۲) «خَدّ»: عُضوٌ مِنَ الیَدِ.

۳) «مُتَواضِع»: الإنسانُ الَّذی یَفتَخِرُ بِنَفسِهِ کَثیراً.

۴) «مُنکَر»: العملُ السَّیّءُ و القبیحُ.

۹۸- عَیِّنِ الخطأ فی صیاغة الأمر:

۱) نَظَرتُ ← أنظُر

۲) بَحَثتُم ← اِبحَثا

۳) طَلَبتُنَّ ← اُطلُبنَ

۴) جَلَستُما ← اِجلِسا

۹۹- عَیِّنِ ما لَیسَ فیه إسم المَکانِ:

۱) وَجَدتُ مَصادِرَ الأنهارِ الَّتی کانَت تَجری مِن قِمَةِ الجَبَلِ.

۲) عَلَیکُم بِمَکارِمَ الأخلاق فی المَجالِس.

۳) الجَیشُ قَرَّروا أن یَهجُموا عِندَ المَشرِقِ.

۴) حارِسُ هذا المَرمَی یَلعَبُ کُرَةَ القَدَم لعَشرِ سَنَواتٍ.

۱۰۰- عَیِّنِ العِبارَةَ الَّتی جاءَ فیها إسم التَّفضیل و إسم المَکانِ مَعاً:

۱) اشتریت الأحجار الغالیة ذات اللون الأبیض من تلک المتاجر!

۲) یوجد فی المکتبة العامة أهَمُّ کتب عربیة و أفضَلُها!

۳) أحب الأشخاص من زان نفسه بِمَحاسِنِ الأخلاق!

۴) أحسن الناس إلی من أعطاهم مواعظ مفیدة!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

تاریخ اسلام (۲)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

امام صادق (ع) (۲)
امام کاظم (ع)
صفحه‌های ۱۱ تا ۲۷

۱۰۱- کدام گزینه ترتیب درست وقوع رویدادهای زیر را نشان می‌دهد؟

الف) پیشنهاد ابومسلم به امام صادق(ع)

ب) دعوت ابوسلمه از امام صادق (ع) برای پذیرش خلافت

ج) قیام محمدبن‌عبدالله نفس‌زکیه

د) گسترش نهضت علمی امام صادق (ع)

۱) د ← الف ← ب ← ج
۲) الف ← د ← ب ← ج
۳) د ← ب ← الف ← ج
۴) ب ← الف ← د ← ج

۱۰۲- چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) امام صادق (ع) قیام نظامی بدون فراهم شدن مقدمات را موجب شکست می‌دانست.

ب) امام صادق (ع) پس از روی کار آمدن عباسیان در تمام قیام‌های علویان شرکت کرد.

ج) امام در دوران منصور، سیاست تقیه را در پیش گرفت.

د) امام صادق (ع) با وجود کناره‌گیری از رقابت سیاسی، جایگاه امامت را تبیین می‌کرد.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۰۳- کدام گزینه رابطهٔ میان هدف، روش و نتیجهٔ فعالیت علمی امام صادق(ع) را درست بیان می‌کند؟

۱) گسترش حوزهٔ علمی ← تقویت مبانی اعتقادی تشیع ← جلوگیری از پراکندگی شیعیان

۲) محدود کردن شاگردان به شیعیان ← جلوگیری از مناظرات ← تقویت وحدت مذهبی

۳) تمرکز بر علوم طبیعی ← کنار گذاشتن فقه و کلام ← استقلال علمی شیعیان

۴) منع تدوین حدیث ← آموزش شفاهی ← جلوگیری از اختلاف روایی

۱۰۴- کدام گزینه دربارهٔ ویژگی‌های نهضت علمی امام صادق(ع) نادرست است؟

نهایی

۱) طالبان علم با گرایش‌های مختلف در حوزهٔ درسی ایشان حضور داشتند.

۲) شاگردان را متناسب با استعداد و توانایی‌شان راهنمایی می‌کرد.

۳) آموزش علوم طبیعی و تجربی را در کنار علوم دینی مورد توجه قرار داد.

۴) پاسخگویی علمی را فقط به شخص خود محدود می‌کرد و شاگردان را از استقلال علمی بازمی‌داشت.

۱۰۵- کدام گزینه مجموعه‌ای از اقدامات امام صادق (ع) را نشان می‌دهد که هم مقابله با انحراف فکری و هم تقویت روش صحیح علمی ـ فقهی را در برمی‌گیرد؟

۱) دوری از غالیان ـ معرفی قرآن به‌عنوان معیار حق و باطل ـ آموزش اجتهاد مبتنی بر قرآن و سنت

۲) همراهی با غالیان ـ پذیرش هر روایت ـ منع فتوا بدون علم

۳) تکفیر مخالفان سیاسی ـ پذیرش احادیث دیگران ـ حذف اجتهاد

۴) کناره‌گیری کامل از فعالیت علمی ـ تأکید بر تقلید ـ پذیرش روش‌های متداول استنباط

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۰۶- کدام گزینه در مورد «رساله‌ای در توحید» که امام کاظم (ع) نگاشتند، صحیح است؟

نهایی

۱) رساله‌ای مفصل، که تمامی جزئیات صفات خداوند را با ذکر آیات قرآن شرح داده است.

۲) متنی کوتاه که بر پایهٔ استدلال‌های کلامی و عقلانی برای اثبات وجود و صفات خدا بنا شده است.

۳) نامه‌ای که صرفاً در پاسخ به پرسش‌های مربوط به موضوع امامت نوشته شده است.

۴) رساله‌ای که تنها براساس روایات رسیده از امامان قبلی تدوین شده است.

۱۰۷- هدف اصلی سیاست «فشار اقتصادی» از سوی حکومت عباسی بر شیعیان و علویان چه بود؟

نهایی

۱) جمع‌آوری مالیات بیش‌تر برای خزانهٔ دولت

۲) ایجاد شکاف میان طبقات اجتماعی جامعه

۳) وادار کردن پیروان اهل بیت (ع) به تسلیم و پذیرش حاکمیت عباسی

۴) کاهش قدرت نظامی گروه‌های سیاسی مختلف

۱۰۸- چرا امام کاظم (ع) علی‌بن‌یقطین را از استعفا و خروج از دستگاه حکومت بازداشتند؟

۱) چون او تنها منبع اطلاعاتی امام در دربار بود.

۲) به‌دلیل نقش ایشان در تأمین مالی مستقیم شیعیان از خزانه است.

۳) به‌دلیل نقش نمادین و حمایتی ایشان که باعث عزت شیعیان و آرامش قلبی آن‌ها می‌شد.

۴) چون خروج او باعث می‌شد هارون‌الرشید به شیعیان حمله کند.

۱۰۹- ساختار سلسله مراتبی شبکهٔ وکالت به گونه‌ای بود که ... .

۱) وکلا فقط در شهرهای مهم و دارای نفوذ حضور داشتند.

۲) در رأس شبکه، امام و در سطوح بعدی وکیلان مناطق و شهرها قرار داشتند.

۳) وکیلان شهرهای بزرگ، بر وکیلان مناطق دوردست نظارت داشتند.

۴) شبکهٔ وکالت فاقد ساختار منظم بود و براساس نیازهای لحظه‌ای شکل می‌گرفت.

۱۱۰- تفاوت اصلی میان سیاست‌های منصور عباسی و مهدی عباسی در چیست؟

۱) منصور بر اصلاحات مالی تمرکز داشت اما مهدی تنها بر جنگ تمرکز می‌کرد.

۲) مهدی در ابتدا رویکردی اصلاح‌گرانه داشت اما در نهایت به سیاست‌های سرکوبگرانهٔ پدر خود بازگشت.

۳) منصور سیاست آزادی زندانیان را داشت اما مهدی سیاست فشار اقتصادی را دنبال می‌کرد.

۴) میان این دو خلیفه در برخورد با علویان، تفاوت روشی وجود نداشت.

ایران توشه توشه‌ای برای موفقیت

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

انتخاب نوع کسب و کار
اصول انتخاب درست
صفحه‌های ۱۲ تا ۳۳

۱۱۱- یک مؤسسهٔ غیرانتفاعی، نهادی است که برای انجام مأموریتی ... شکل گرفته است.

۱) اقتصادی ۲) غیرسودآور

۳) غیرقانونی ۴) تجاری

۱۱۲- کدام عبارت در رابطه با «مفهوم کسب و کار» درست است؟

۱) پاسخ دادن به این سؤال که «خریدار کالای نهایی عرضه شده به مشتری چه کسی است؟»، بیانگر مفهوم سازمان تولید است و کارآفرین پس از شکل‌گیری کسب و کار به این فکر می‌کند که به تنهایی کار کند یا شریک داشته باشد.

۲) برای درک تفاوت کلی شکل‌های مختلف کسب و کار، باید تنها به این سؤال پاسخ دهیم که «میزان درآمد یا سود چقدر است؟»

۳) پاسخ به پرسش‌هایی مانند «کیستیِ مالک محصول» یا «چگونگی تقسیم سود و درآمد»، بیانگر مفهوم سازمان تولید است و مشخص شدن این مفهوم، مقدمه‌ای برای معرفی کسب و کار است.

۴) کارآفرین پیش از شکل‌گیری یک کسب و کار جدید، همواره به این فکر می‌کند که حتماً فرد دیگری را در کار خود شریک کند تا سازمان تولید مشخص شود.

۱۱۳- با توجه به مزایا و معایب کسب و کار شخصی و شرکت (سهامی)، در کدام ردیف جدول همهٔ موارد به‌درستی در جایگاه خود آمده است؟

ردیف	معایب شرکت	مزایای شرکت	معایب کسب و کار شخصی	مزایای کسب و کار شخصی
«الف»	تأخیر در تصمیم‌گیری	امکان افزایش سرمایه	پیچیدگی در رابطهٔ مدیریت و مالکیت	راه‌اندازی آسان
«ب»	تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام	تخصص‌گرایی بیشتر	مسئولیت نامحدود	مالکیت کامل سود
«ج»	بار سنگین مسئولیت	مسئولیت محدود	قوانین پیچیده‌تر	منافع مالیاتی
«د»	گزارش‌دهی بیشتر	امکان جذب افراد متخصص	هزینهٔ راه‌اندازی بالاتر	آزادی عمل

۱) «الف» ۲) «ب» ۳) «ج» ۴) «د»

۱۱۴- در خصوص ساختار شرکت سهامی، کدام گزینه درست بیان شده است؟

۱) تعداد اعضای هیئت‌مدیره از سهام‌داران بیشتر است.

۲) مدیر اجرایی و مدیرعامل در یک سطح قرار دارند.

۳) مدیر مالی از نظر سازمانی سطح بالاتری از مدیر اداری دارد.

۴) مدیرعامل نسبت به رئیس هیئت‌مدیره سطح پایین‌تری دارد.

۱۱۵- فاطمه به تازگی به سرمایه‌گذاری در بورس اقدام کرده و ۳۱,۶۰۰ سهم از سهام شرکتی را خریداری کرده است؛ کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) اگر فاطمه مالک ۸ درصد شرکت باشد، تعداد سهام شرکت چقدر است؟

ب) اگر سرمایهٔ شرکت ۱۵۸ میلیون تومان باشد، او برای خرید سهام خود، چه میزان هزینه کرده است؟

۱) الف) ۳۹۵,۰۰۰ ب) ۱۱,۸۶۰,۰۰۰ ۲) الف) ۳۹۵,۰۰۰ ب) ۱۲,۶۴۰,۰۰۰

۳) الف) ۲۵۲,۸۰۰ ب) ۱۲,۶۴۰,۰۰۰ ۴) الف) ۲۵۲,۸۰۰ ب) ۱۱,۸۶۰,۰۰۰

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۱۶- وقتی دورهٔ آموزشی بی‌کیفیتی را چون پول داده‌اید تا آخر می‌روید دچار کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری شده‌اید؟ نهایی

۱) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری ۲) توجه به هزینه‌های هدررفته

۳) بی‌صبری زیاد ۴) اعتماد به نفس بیش از حد

۱۱۷- چه چیزی موجب می‌شود شرکتی مجبور باشد بین گزینه‌های انتخاب تولید، «بده- بستان» کند؟ نهایی

۱) محدودیت بودجه ۲) هزینهٔ فرصت ۳) اصل دوری از ضرر ۴) افزایش تولید

۱۱۸- فردی ۴۰۰ میلیون تومان پول در اختیار دارد و قصد دارد آن را فقط در یکی از گزینه‌های زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اطلاعات زیر، این فرد در کدام پروژه سرمایه‌گذاری خواهد کرد و هزینهٔ فرصت انتخاب او کدام است؟

ـ خرید و فروش لوازم الکترونیکی: بازدهی سالانهٔ ۱۲ درصد

ـ راه‌اندازی یک کارگاه تولید کفش و کیف: ۱۸۲ میلیون تومان سود در دو سال

ـ سپرده‌گذاری در بانک: سود سالانهٔ ۱۸ درصد

ـ سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار: به طور متوسط ماهیانه ۷ میلیون تومان سود

۱) خرید و فروش لوازم الکترونیکی ـ ۸۴ میلیون تومان ۲) سپرده‌گذاری در بانک ـ ۹۱ میلیون تومان

۳) سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار ـ ۹۱ میلیون تومان ۴) راه‌اندازی کارگاه تولید کفش و کیف ـ ۸۴ میلیون تومان

۱۱۹- به‌ترتیب، کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به‌درستی نشان می‌دهد؟

الف) منابعی که در اختیار ما قرار دارد کمیاب است؛ یعنی با وجود بی‌نهایت و پایان‌ناپذیر بودن منابع، هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است.

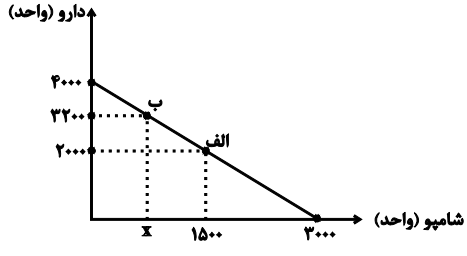
ب) هزینه‌های پرداخت شده و غیرقابل بازگشت، هزینهٔ هدررفته نام دارد که در انتخاب و تصمیم ما باید مدنظر گرفته شوند.

ج) مقایسهٔ منافع و هزینه‌ها بخشی از تصمیم‌گیری منطقی است.

د) اگر یک کشور کالاهایی را از دیگر کشورها بخرد، باز هم با کمیابی و مبادله مواجه است.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ ص ۲) غ ـ غ ـ غ ـ ص ۳) غ ـ ص ـ ص ـ غ ۴) ص ـ ص ـ غ ـ غ

۱۲۰- داروخانه‌ای نیاز خود به دارو و شامپو را با مبلغی معادل هجده میلیون تومان تأمین کرده است. با توجه به نمودار قید بودجهٔ زیر به‌ترتیب (از راست به چپ):

الف) هزینهٔ فرصت داروخانه برای حرکت از نقطهٔ «ب» به نقطهٔ «الف» چند ریال است؟

ب) چه تعداد شامپو در نقطهٔ «ب» خریداری می‌شود؟

(قیمت هر واحد دارو ۴۵۰۰ تومان و هر واحد شامپو ۶۰۰۰ تومان است.)

۱) ۷۵۰ — ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ۲) ۷۵۰ — ۵۴,۰۰۰,۰۰۰

۳) ۶۰۰ — ۵۴,۰۰۰,۰۰۰ ۴) ۶۰۰ — ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰

دانش‌آموز عزیز، سؤالات عمومی از شمارهٔ ۲۰۱ شروع می‌شود.
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفترچهٔ سؤال

عمومی یازدهم انسانی

۱۵ آبان ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۲)	۱۰	۲۱۰-۲۰۱	۱۰
دین و زندگی (۲)	۱۰	۲۲۰-۲۱۱	۱۰
زبان انگلیسی (۲)	۱۰	۲۳۰-۲۲۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	ـــــ	۳۰

طراحان

فارسی (۲)	حسین پرهیزگار، محسن فدایی، الهام محمدی، علی وفایی خسروشاهی
دین و زندگی (۲)	محسن بیاتی، فردین سماقی، محمدفرحان فخاریان، مرتضی محسنی‌کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی (۲)	محمد حسینی‌مهر، مانی صفایی، بیتا قربان‌پور

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	الهام محمدی	محسن اصغری	ـــــ	الناز معتمدی، مهشید سعیدی
دین و زندگی (۲)	محمدفرحان فخاریان	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار محمدرضا صادقی مقدم	محمدصدرا پنجه‌پور، محمدحسن سعیدی
دین و زندگی اقلیت	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	ـــــ	ـــــ
زبان انگلیسی (۲)	بیتا قربان‌پور	صدف مبصّر محمد حسینی‌مهر	آترین صبا	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان‌زاده

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه‌آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون
بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)
آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

فارسی (۲)

۱۰ دقیقه

فارسی (۲)
ادبیات تعلیمی
(قاضی بُست)
ادبیات پایداری
(در امواج سند، درس آزاد)
درس ۲ تا ۴
صفحهٔ ۱۷ تا ۳۵

۲۰۱- معنای واژهٔ مشخص‌شده در کدام گزینه آمده است؟

بـــه رود ســـند مـــی‌غلتیـــد بـــر هـــم ز امـــواج گـــران، کـــوه از پـــی کـــوه

۱) ارزشمند
۲) سنگین
۳) ترسناک
۴) چالاک

۲۰۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

۱) چندین درخت نامور که خدای عزّوجلّ آفریده است و برومند، هیچ یک را آزاد نخوانده‌اند مگر سرو را که سمره‌ای ندارد.

۲) ما حقّ این نعمت تندرستی که بازیافتیم، لختی گذارده باشیم.

۳) امیر بر زبر تخت با پیراهن طوزی نشسته عقدی همه کافور.

۴) نزدیک آغاجی بُردم و راه یافتم، آن نامه را بخواند و دوات خواست و توقیع کرد.

۲۰۳- با توجه به عبارت «یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرند.» پاسخ صحیح سؤالات مطرح‌شده، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) در عبارت بالا فعل به چه قرینه‌ای حذف شده است؟

ب) نوع «را» چیست؟

ج) پسوند «ک» در «ضیعتک» در چه معنایی به‌کار رفته است؟

۱) لفظی، حرف اضافه، کوچک بودن
۲) معنایی، حرف اضافه، کوچک بودن
۳) لفظی، مفعولی، حقیر بودن
۴) معنایی، مفعولی، حقیر بودن

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۲۰۴- کدام عبارت از «فعل مجهول» بهره جسته است؟

۱) خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود.

۲) نامه‌ها نبشته آمد و مبشّران برفتند.

۳) امیر جامه بگردانید و تر و تباه شده بود.

۴) امیر بخواند و گفت: «نیک آمد» و مرا گفت: «بستان؛ ...»

۲۰۵- با توجه به دو بیت زیر درستی یا نادرستی گزاره‌ها به‌ترتیب در کدام گزینه صحیح آمده است؟

ز رخسارش فرومی‌ریخت اشکی — بنای زندگی بر آب می‌دید

در آن سیماب‌گون امواج لرزان — خیال تازه‌ای در خواب می‌دید

الف) بنای زندگی: زندگی (مشبه) و بنا (مشبه‌به) است.

ب) در بیت نخست، کنایه به‌کار رفته است.

ج) در مصراع سوم: سیماب (مشبه)، گون (ادات تشبیه)، امواج (مشبه‌به)

۱) نادرست، نادرست، درست

۲) درست، نادرست، درست

۳) درست، درست، نادرست

۴) نادرست، درست، نادرست

۲۰۶- آرایه‌های بیت «از این سدّ روان، در دیدهٔ شاه/ ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت» در کدام گزینه آمده است؟

۱) تشبیه، استعاره، کنایه

۲) تشخیص، کنایه، تضاد

۳) تشبیه، حسن تعلیل، اغراق

۴) تشبیه، استعاره، تلمیح

ایران توشه

۲۰۷- کدام گزینه در مورد «دوبیتی پیوسته» درست است؟

۱) از چند بند، هم‌وزن و هم‌آهنگ تشکیل می‌شود و هر بند شامل چهار بیت است.

۲) شاعرانی چون فریدون مشیری، ملک الشعرای بهار، حمیدی شیرازی سروده‌هایی در این قالب دارند.

۳) بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و عرفانی به کار می‌رود.

۴) رواج آن از پیش از دورهٔ مشروطه بوده و تا کنون ادامه یافته است.

۲۰۸- مفهوم کدام عبارت در برابر آن نادرست است؟

۱) ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت: خداوند پس از نشاندادنِ قدرتش، [به سلطان] رحم کرد.

۲) امیر از آن جهان آمده، جامه بگردانید: امیر که از مرگ نجات یافته بود، لباس‌های خود را عوض کرد.

۳) تا نزدیک نماز پیشین از این مهمّات فارغ شده بود: تا نزدیک نماز عصر، از موضوعات مهم و اصلی بی‌خبر بود.

۴) ناوی ده بیاوردند جامه‌ها افکندند و شراعی بر وی برکشیدند: ده کشتی آوردند و گستردنی‌ها را مهیا کردند و بر روی آن‌ها سایه‌بانی کشیدند.

۲۰۹- شاعر در بیت زیر چه مفهومی را می‌خواهد به مخاطب برساند؟

«ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد»

۱) شاعر طولانی و فرسایشی بودن نبرد و برابری نیروهای دو طرف را توصیف می‌کند.

۲) مقصود اصلی شاعر نشان دادن شدت پایمردی و فداکاری سربازان ایرانی است.

۳) شاعر به این نکته اشاره دارد که کشته شدن هر سرباز فداکار در میدان جنگ موجب بیداری و آگاهی تعداد بیشتری می‌شود.

۴) شاعر از طریق این تصویرسازی، انبوهی تعداد دشمن و پرشمار بودن آن‌ها را به تصویر می‌کشد.

۲۱۰- مقصود از «دریای خون» در ابیات زیر به‌ترتیب، چیست؟

الف) در آن دریای خون، در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید

ب) در آن دریای خون، در دشت تاریک به دنبال سر چنگیز می‌گشت

۱) سرخی آسمان، رود سند

۲) شفق، میدان جنگ

۳) هنگام غروب، رود سند

۴) میدان جنگ، سرخی آسمان

دین و زندگی (۲)

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۲)
• تفکر و اندیشه
تداوم هدایت و آخرین پیامبر (ص)
درس ۲ و ۳
صفحهٔ ۱۴ تا ۳۶

۲۱۱- خداوند براساس کدام دو صفت خود، انسان‌ها را تنها نگذاشته و هدایت آن‌ها را بر عهده گرفته است؟

۱) لطف و رحمت الهی
۲) حکمت و رحمت الهی
۳) لطف و عدل الهی
۴) حکمت و عدل الهی

۲۱۲- براساس آیهٔ ۶۷ سورهٔ آل عمران، حضرت ابراهیم (ع) با چه اوصافی توصیف شدند؟

۱) حق‌گرا و مسلمان
۲) یکتاپرست و یهودی
۳) حق‌گرا و مسیحی
۴) یکتاپرست و مبارز

۲۱۳- به‌ترتیب، پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

- نوع برخورد پیامبران الهی با پیامبران پیش از خود چگونه است؟

- روش پیامبران چه پیامدی برای پیروان آن‌ها داشته است؟

- علت اصلی اختلاف در ادیان از نگاه قرآن کریم چیست؟

۱) اصلاح آموزه‌های ادیان گذشته- پیروان به اطاعت از پیامبر گذشته فراخوانده می‌شدند.- فراموشی آموزه‌های وحیانی
۲) تصدیق راه پیامبران پیشین- پیروان برای پیروی از دستورات الهی به اطاعت از پیامبر جدید فراخوانده می‌شدند.- منافع دنیوی رهبران دینی
۳) اصلاح آموزه‌های ادیان گذشته- پیروان برای پیروی از دستورات الهی به اطاعت از پیامبر جدید فراخوانده می‌شدند.- منافع دنیوی رهبران دینی
۴) تصدیق راه پیامبران پیشین- پیروان به اطاعت از پیامبر گذشته فراخوانده می‌شدند.- فراموشی آموزه‌های وحیانی

۲۱۴- یکی از علل فرستادن پیامبران متعدد، استمرار و پیوستگی در دعوت است؛ پیامد این تداوم چیست؟

۱) ابلاغ مجدد تعلیمات اصیل و صحیح به مردم
۲) بیان اصول ثابت دین الهی درخور فهم و اندیشهٔ انسان‌ها
۳) تبدیل تعالیم الهی به عنوان جزئی از سبک زندگی و فرهنگ مردم
۴) جاودان ماندن خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها

۲۱۵- بر اساس کدام یک از علل فرستادن پیامبران متعدد، لازم بود بار دیگر پیامبران بعدی بیایند و تعلیمات اصیل و صحیح را مجدداً بـه مـردم ابلاغ کنند؟

۱) حفظ قرآن از تحریف
۲) تحریف تعلیمات پیامبران پیشین
۳) رشد تدریجی سطح فکر مردم
۴) استمرار و پیوستگی در دعوت

ایران توشه
ترفندهای تو برای موفقیت

۲۱۶- به‌ترتیب، چه دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد و این موضوع به کدام عوامل ختم نبوت اشاره دارد؟

۱) بتواند به همهٔ سؤال‌ها و نیازهای انسان در همهٔ مکان‌ها و زمان پاسخ دهد.- وجود امامان معصوم (ع) پس از پیامبر اسلام (ص)

۲) بتواند به همهٔ سؤال‌ها و نیازهای انسان در همهٔ مکان‌ها و زمان پاسخ دهد.- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۳) دینی که گناهان انسان‌ها را در هر شرایطی ببخشد و سختگیری زیادی نداشته باشد.- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۴) دینی که گناهان انسان‌ها را در هر شرایطی ببخشد و سختگیری زیادی نداشته باشد.- وجود امامان معصوم (ع) پس از پیامبر اسلام (ص)

۲۱۷- «آغاز نهضت بزرگ علمی و فرهنگی» و «ظهور دانشمندان و عالمان فراوان» به‌ترتیب، مؤید کدام‌یک از عوامل ختم نبوت است؟

۱) حفظ قرآن کریم از تحریف- آمادگی جامعهٔ بشری برای دریافت برنامهٔ کامل زندگی

۲) حفظ قرآن کریم از تحریف- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۳) پویایی و روزآمد بودن دین اسلام- پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۴) آمادگی جامعهٔ بشری برای دریافت برنامهٔ کامل زندگی- آمادگی جامعهٔ بشری برای دریافت برنامهٔ کامل زندگی

۲۱۸- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

۱) اهتمام پیامبر اکرم (ص) در کنار بی‌نیازی قرآن از تفسیر، از جمله عوامل جاودانه ماندن قرآن کریم است.

۲) «حکومت»، در همهٔ دوره‌ها یک نیاز ثابت بوده است.

۳) با توجه به مصونیت قرآن کریم از تحریف، قرآن بی‌نیاز از تصحیح می‌باشد.

۴) تعیین امام معصوم (ع) از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر (ص) به‌جز دریافت وحی ادامه یابد.

۲۱۹- به‌ترتیب، آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانهٔ چیست و چه عاقبتی در انتظار کسانی است که به دین آخرین پیامبر ایمان نیاوردند؟

۱) پیروان پیامبر قبلی از دستورات او سرپیچی کرده‌اند.- «انّ الانسان لفی خسر»

۲) پیروان پیامبر قبلی از دستورات او سرپیچی کرده‌اند.- «هو فی الآخرة مِن الخاسرین»

۳) بخشی از تعالیم پیامبر قبلی، پاسخگوی نیازهای مردم نیست.- «هو فی الآخرة مِن الخاسرین»

۴) بخشی از تعالیم پیامبر قبلی، پاسخگوی نیازهای مردم نیست.- «انّ الانسان لفی خسر»

۲۲۰- به‌ترتیب، فرمودهٔ پیامبر اکرم (ص) «لا ضررَ و لا ضرارَ فی الاسلام» به کدام ویژگی دین اسلام دربارهٔ پاسخگویی به نیازهای بشر اشاره دارد و وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر چیست؟

۱) توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت- پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند.

۲) وجود قوانین تنظیم کننده- بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

۳) توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت- بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

۴) وجود قوانین تنظیم کننده- پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند.

زبان انگلیسی (۲)

۱۰ دقیقه

زبان انگلیسی (۲)
Understanding People
(Reading, …, See Also, Listening and Speaking, Pronunciation)
درس ۱
صفحهٔ ۲۴ تا ۳۶

PART A: Grammar & Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

221- Mr. Hosseini made five ... dollars after selling his business to a larger company last year.

1) million
2) millions
3) millions of
4) million of

222- There is a new hospital. Despite being a big and modern hospital, … people choose it.

1) a few
2) a little
3) few
4) little

223- A: How many tourists visited Persepolis last year?

B: .....

1) Nine-hundred and thirty seven
2) Nine hundreds and thirty-seven
3) Nine hundreds and thirty seven
4) Nine hundred and thirty-seven

224- Students from different countries can … ideas and learn about each other's cultures.

1) lose
2) need
3) exchange
4) range

225- She lost her bus …, so she had to buy another one before getting on the bus.

1) ticket
2) eraser
3) candle
4) ruler

226- Music is so … because it can change your feelings and bring back old memories.

1) impossible
2) international
3) powerful
4) native

ایران نوشه
توشه‌ای برای موفقیت

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Languages are an important part of human culture. They help people communicate, share ideas, and pass traditions from one generation to another. However, some languages around the world are in danger of disappearing. A language can become endangered when only a small number of people speak it, especially when children stop learning it. Many speakers may begin using a more common language at school, at work, or in daily life. As a result, they may use their traditional language less often. Over time, fewer people may speak the language, and it can eventually disappear.

The loss of a language can also mean the loss of stories, songs, traditions, and special knowledge. For this reason, many communities are working to protect their languages. Parents can teach children the language at home, while schools can offer language classes. People can also record traditional stories and create books or online materials in endangered languages. Protecting a language is not always easy, but these efforts can help keep it alive. When a language continues to be spoken by younger generations, its culture and traditions also have a better chance of growing.

227- What is the main idea of the passage?

1) Common languages are difficult for children to learn.
2) Endangered languages can disappear, but people can protect them.
3) Schools should teach children only their traditional languages.
4) Most people prefer speaking endangered languages at work.

228- When can a language become endangered?

1) when children stop learning and using it
2) when many people begin writing books
3) when schools teach several languages
4) when parents speak it at home

229- What may be lost when a language disappears?

1) only the language's written form
2) schools, workplaces, and online materials
3) stories, songs, traditions, and special knowledge
4) children's ability to learn other languages

230- What does the underlined pronoun "they" in the first paragraph refer to?

1) humans
2) culture
3) ideas
4) languages

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت